

Verejná vyhláška

ROZHODNUTIE

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „Okresný úrad Prešov“) ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže podľa § 10 písm. b) v spojení s § 12 písm. c) zákona číslo 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZ“), rozhodujúc o návrhu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na začatie konania o určení povinnej osoby podľa § 5 ods.1 písm. b) zákona o EZ za environmentálnu záťaž evidovanú pod kódom „**VT(024)/Poša-odkalisko Chemka Strážske**“, po zrušení prvotného rozhodnutia o určení PO, ktorým okresný úrad rozhodol o určení povinnej osoby za environmentálnu záťaž (č. OU-PO-OSZP2-2019/000096-045/BE zo dňa 22. 11. 2019), a to rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ako odvolacieho orgánu, č. sp. 5653/2020-5.2, číslo záznamu 19306/2020 zo dňa 23.04.2020 (ďalej tiež i „rozhodnutie o odvolaní“) v novom konaní podľa § 14 zákona o EZ v spojení s ustanoveniami § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), rozhodol takto:

Okresný úrad Prešov rozhodujúc o **určení povinnej osoby za environmentálnu záťaž**, ktorá je evidovaná v Informačnom systéme environmentálnych záťaží v Registri environmentálnych záťaží SR – časť B (potvrdená environmentálna záťaž) ako:
Názov environmentálnej záťaže:

VT(024)/Poša - odkalisko Chemka Strážske (SK/EZ/VT/1030) so stredným stupňom priority (K 35 - 65)

Názov a číselný kód katastrálneho územia (k. ú.):

k. ú. Poša (kód 848697), k. ú. Nižný Hrabovec (kód 841072), k. ú. Nižný Hrušov (kód 841099)

Názov a číselný kód obce:

Poša (kód 529001), Nižný Hrabovec (kód 528901), Nižný Hrušov(528919)

Názov a číselný kód okresu:

Vranov nad Topľou (kód 713)

Názov a číselný kód kraja:

Prešovský kraj (kód 7)

Plošné vymedzenie environmentálnej záťaže určené zoznamom parciel na základe založených listov vlastníctva podľa katastra nehnuteľností registra „C“ alebo registra „E“ so stavom k 04. 02. 2022:

- územie potoka Kyjov a jeho okolia:

k. ú. Poša, parcely KN-C č. 542, 544, 545;

k. ú. Poša, parcely KN-E č. 514/5, 514/6, 514/7, 513/7, 513/8, 513/9, 513/6, 513/5, 514/9, 513/10, 513/11, 513/12, 513/13, 1016, 513/4, 513/3, 513/2, 513/1, 1053, 300, 302/1, 302/2, 302/3, 302/4, 1021, 3-1302, 301, 3-1303, 3-1304, 3-1305, 3-1306, 3-1307, 3-1308, 3-1309, 3-1310, 3-1311, 3-1312, 3-1313, 3-1314, 3-1315, 3-1316, 3-1318, 3-1317, 3-2000, 265, 264, 263, 262, 261, 260, 259, 258, 257, 256, 255, 254, 253, 252, 251, 250, 249, 248, 247, 246, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 465, 515/1, 3-1353, 1354, 513/20, 514/8, 514/10, 514/11, 514/12, 514/13, 299, 298/2, 522, 1015, 1013, 3-1352, 266, 267, 268;

k. ú. Nižný Hrušov, parcely KN-C č. 862, 860, 859, 857/1, 855, 583/1, 583/2, 584, 867, 865/2, 865/1, 861/1, 858, 857/2, 856, 1213/4, 1380;

k. ú. Nižný Hrušov, parcely KN-E č. 1317/1, 4001/2, 1320/1, 1320/2, 1320/3, 1320/4, 1320/5, 1320/6, 1322/1, 1322/2, 1322/3, 1322/4, 1322/5, 1321, 1293/30, 1293/31, 1293/32, 1293/33, 1293/34, 1293/35, 1289/18, 1289/17, 1292/2, 1292/3, 1292/4, 1292/6, 1292/7, 1292/8, 1292/9, 1387/11, 1387/12, 1387/13, 1387/14, 1387/15, 4004/6, 1387/47, 1387/48, 1387/49, 1387/50, 1387/51, 1387/52, 1387/53, 1387/54, 1387/7, 1387/55, 1387/16, 1387/17, 1389/28, 1389/57, 1389/58, 1389/59, 1389/60, 1389/61, 1389/62, 1389/63, 1389/30, 1389/29, 1388/12, 1388/11, 1388/10, 1388/9, 1388/8, 1388/7, 1387/34, 1387/35, 1387/36, 1387/37, 1387/38, 1387/39, 1387/40, 1387/41, 1387/42, 1387/43, 1387/32, 1387/31, 1387/30, 1387/29, 1387/28, 1387/27, 1387/26, 1387/25, 1387/24, 1387/23, 1387/22, 1387/21, 1387/20, 1387/19, 1353, 1354/1, 1323/1, 1323/2, 1323/3, 1323/4, 1323/5, 1323/8, 1324/1, 1324/2, 1324/3, 1324/4, 1324/4, 1324/5, 1324/6, 1324/7, 1324/8, 1324/9, 1324/9, 1324/10, 1325/1, 1325/6, 1325/2, 1325/7, 1325/3, 1325/8, 1325/4, 1325/9, 1325/4, 1325/10, 1359, 1358/3, 1358/8, 1358/9, 1358/10, 1358/12, 1358/13, 1358/14, 1358/15, 1358/16, 1358/17, 1291/1, 1291/3, 1291/4, 1385/1, 1385/2, 1385/3, 1385/4, 1385/5, 1385/6, 1385/7, 1385/8, 1385/9, 1385/10, 1385/11, 1385/12, 1385/20, 1322/6, 1320/7, 4003/2, 1293/42, 1290, 1292/5, 1292/1, 4003/1, 1387/46, 4004/1, 1387/45, 1385/21, 1387/18, 1389/31, 1389/32, 1352, 1354/2, 4001/1, 4002/1, 1325/5, 4003/3, 1357, 1291/2, 4004/3, 1-1387/44, 1-1383/74;

- územie odkaliska Poša a jeho okolia:

k. ú. Poša, parcely KN-C č. 547/2;

k. ú. Poša, parcely KN-E č. 513/34, 513/35, 513/43, 525, 512/1, 512/2, 512/3, 512/4, 512/5, 512/6, 512/7, 512/8, 1017, 512/29, 512/86, 512/85, 548/511, 547/511, 1003, 285, 284/2, 284/1, 283, 280, 279, 287, 277, 276, 275, 274, 273, 272, 271, 270, 269;

k. ú. Nižný Hrabovec, parcely KN-C č. 1260.

A)

za obdobie od roku 1983 do 31. 03. 1996 za povinnú osobu za environmentálnu záťaž

určuje

právneho nástupcu pôvodcu environmentálnej záťaže

Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, Moskovská 13, 811 08 Bratislava, IČO: 31724582, ktorá je právnym nástupcom štátneho podniku Chemko, š. p., Strážske (IČO: 00152897), ktorý ako štátny podnik vznikol transformáciou národného podniku Chemko, n. p., Strážske a tento podnik v oboch právnych formách je v postavení prvotného pôvodcu environmentálnej záťaže.

B)

za obdobie od 01. 04. 1996 do 31. 08. 2007

z a s t a v u j e

správne konanie o určení povinnej osoby podľa § 5 ods. 5 zákona o EZ v spojení s § 30 ods. 1 písm. h) správneho poriadku z dôvodu, že dôvod na konanie odpadol, pretože v správnom konaní bolo preukázané, že ďalší pôvodca environmentálnej záťaže je známy a existuje, a je ním

Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, Moskovská 13, 811 08 Bratislava, IČO: 31724582,
zastúpená správcom konkurznej podstaty - Insolvenčná a poradenská, k. s., Sitnianska 1, 851
07 Bratislava (IČO 514226226).

Pôvodcu environmentálnej záťaže nie je v zmysle § 3 zákona o EZ potrebné určovať rozhodnutím.

Určená povinná osoba je povinná zabezpečiť plnenie povinností podľa § 3 ods. 2 zákona o EZ; zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a povinností podľa § 3 ods. 3 zákona o EZ; uhradiť všetky náklady súvisiace s vypracovaním a realizáciou plánu prác.

Pôvodca je povinný v súlade s § 3 ods. 2 zákona o EZ zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže a v súlade § 3 ods. 3 zákona o EZ uhradiť všetky náklady súvisiace s vypracovaním a realizáciou plánu prác.

Okresný úrad Prešov určuje lehotu na predloženie návrhu plánu prác pre povinnú osobu a pre pôvodcu v súlade s § 8 ods. 1 písm. b) zákona o EZ, a to do 5 rokov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to z dôvodu, že ide o environmentálnu záťaž so strednou prioritou riešenia.

Vzhľadom k tomu, že právny nástupca pôvodcu a pôvodca sú jednou osobou, Okresný úrad Prešov sa nezaoberal rozsahom (podielom), akým právny nástupca pôvodcu a pôvodca zodpovedá za vznik environmentálnej záťaže (§ 6 zákona o EZ). Okresný úrad konštatuje, že v celom rozsahu má povinnosti súvisiace s odstránením environmentálnej záťaže plniť spoločnosť Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, Moskovská 13, 811 08 Bratislava, ktorá je v konkurze.

Odôvodnenie:

Dňa 10. 05. 2013 bol Obvodnému úradu životného prostredia Prešov doručený návrh Ministerstva životného prostredia SR, sekcie geológie a prírodných zdrojov na začatie konania o určení povinnej osoby podľa § 5 ods. 1 písm. b) zákona o EZ za environmentálnu záťaž evidovanú v Informačnom systéme environmentálnych záťaží v Registri environmentálnych záťaží – časť B: VT(024)/Poša-odkalisko Chemka Strážske (ďalej tiež i „EZ Poša – odkalisko“). V správnom konaní o určení povinnej osoby za uvedenú environmentálnu záťaž Okresný úrad Prešov (ako právny nástupca Obvodného úradu životného prostredia Prešov) vydal prvostupňové rozhodnutie č. OU-PO-OSZP2-2019/000096-045/BE zo dňa 22. 11. 2019 (ďalej len „prvotné rozhodnutie o určení PO“), ktorým v časovej osi od roku 1983 (vrátane) do roku 2007 (vrátane) konanie zastavil a od roku 2008 (vrátane) do dňa vydania predmetného prvotného rozhodnutia o určení PO určil za povinnú osobu za predmetnú environmentálnu záťaž spoločnosť TP 2, s. r. o., so sídlom Priemyselná 720, 072 22 Strážske,

IČO 36766763 (ďalej „spoločnosť TP2“ alebo len „TP2“). Voči tomuto prvotnému rozhodnutiu o určení PO podala odvolanie spoločnosť TP2.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov (ďalej len „MŽP SR - SG“), ako odvolací orgán, zrušilo podľa § 59 ods. 1 a 3 správneho poriadku prvotné rozhodnutie o určení PO Okresného úradu Prešov svojim rozhodnutím č. sp. 5653/2020-5.2, číslo záznamu 19306/2020 zo dňa 23. 04. 2020 (ďalej tiež i „rozhodnutie o odvolaní“) a vec vrátilo Okresnému úradu Prešov na nové prejednanie a rozhodnutie. Rozhodnutie o odvolaní nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 05. 2020. MŽP SR - SG v rozhodnutí o odvolaní zaviazalo prvostupňový správny orgán v novom konaní vykonať ďalšie dokazovanie a vyslovilo viaceré právnych názorov.

EZ Poša – odkalisko, ktorá pôvodne bola v informačnom systéme environmentálnych záťaží evidovaná ako environmentálna záťaž s vysokým stupňom priority ($K > 65$) a po vykonaní podrobného geologického prieskumu v rokoch 2019 – 2020 a vykonaní analýzy rizika znečistenia je evidovaná ako environmentálna záťaž so stredným stupňom priority ($K 35 - 65$). EZ Poša - odkalisko predstavuje znečistenie širšieho územia, pričom primárnym zdrojom tohto znečistenia bolo samotné odkalisko Poša, ktoré bolo vybudované v 80. rokoch 20. storočia. Jeho trvalá prevádzka, ako prevádzka vodnej stavby, bola povolená v súlade so zákonom č. 138/1975 Zb. o vodách (vodný zákon). Táto vodná stavba slúžila pre potreby uloženia popolovín z energetických zariadení priemyselného národného podniku Chemko Strážske. Popoloviny boli do odkaliska dopravované hydraulicky formou hydrozmesi. Znečistenie širšieho územia bolo spôsobené vypúšťaním odpadových vôd z odkaliska cez potok Kyjov do recipientu Ondava. Tieto odpadové vody obsahovali určité kontaminanty, v dôsledku čoho prišlo k znečisteniu okolitého územia. Najvýznamnejším kontaminantom znečisteného územia (EZ Poša – odkalisko) je arzén, ktorého nadlimitné hodnoty boli zistené i poslednými prieskumami územia environmentálnej záťaže.

1. Priebeh správneho konania o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko odo dňa začatia konania (10.05.2013) do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní (16. 05. 2020).

Priebeh správneho konania odo dňa jeho začatia do vydania prvotného rozhodnutia o určení PO (č. OU-PO-OSZP2-2019/000096-045/BE) z hľadiska jeho procesnosti je podrobne uvedený v predmetnom rozhodnutí, ktoré bolo Okresným úradom Prešov vydané dňa 22. 11. 2019.

Na základe obstaraných podkladov vrátane archívnych materiálov prvostupňový správny orgán v konaní začatom dňa 10. 05. 2013 usúdil a konštatoval v odôvodnení prvotného rozhodnutia o určení PO, že „environmentálna záťaž postupne vznikala od roku 1983 (oficiálny dátum uvedenia odkaliska do prevádzky, niektoré materiály uvádzajú rok začatia prevádzky 1981) činnosťou národného podniku Chemko Strážske, činnosťou štátneho podniku Chemko Strážske a ako aj činnosťou Chemko Strážske, a. s., a pokračuje v súčasnosti činnosťou spoločnosti TP2, s. r. o., nakoľko odkalisko je stále v prevádzke.“

Konajúci správny orgán mal do doby vydania prvotného rozhodnutia o určení PO k dispozícii okrem iných i tieto odborné podklady dokladujúce mieru znečistenia územia z odkaliska Poša:

- Štúdiá o vypúšťaní odpadových vôd z odkaliska, 09-10/2013, riešiteľ: Banské odpady, s. r. o., Bratislava, zodpovedný riešiteľ: RNDr. Ľubomír Jurkovič, PhD., (predložená spoločnosťou TP2);
- Monitoring merania za rok 2013 (predložený spoločnosťou TP2);
- Východisková správa (geologický prieskum životného prostredia – orientačný prieskum), vypracovaná HGM-Žilina, s. r. o., z 02/2018 (predložená spoločnosťou TP 2);
- Záverečnú správu geologickej úlohy „Monitorovanie environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Slovenskej republiky“ vrátane výsledkov monitorovania na EZ Poša – odkalisko (lokalita MEZ č.29). Záverečná správa bola schválená rozhodnutím MŽP SR sp. č. 2448/2018-5.1, ev. č. 53259/2013 zo dňa 08. 10. 2018. Zo záverov záverečnej správy vyplýva, že v porovnaní s prácami realizovanými v minulosti, množstvo hlavného kontaminantu arzenu (As) má klesajúci trend. Arzén je hlavným kontaminantom s maximálnymi hodnotami v odkalisku. Jeho koncentrácia úmerné klesá so vzdialenosťou od odkaliska. Podľa predbežných výsledkov monitorovania v rokoch 2017 a 2018 sa potvrdilo prekračovanie IT (intervenčných kritérií) v ukazovateľoch NH₄⁺ (amónne ióny), TOC (celkový organický uhlík), CHSK_{Mn} (chemická spotreba kyslíka stanovená manganistanom), B (bór) Ni (nikel), Cl (chloridy) – v povrchových vodách. Znečistenie PCB (polychlórované bifenyly) sa nepotvrdilo.

Okresný úrad Prešov po preštudovaní a preskúmaní všetkých podkladov predložených a obstaraných v konaní ako aj na základe všeobecne známych skutočností, resp. známych správneho orgánu z jeho úradnej činnosti do dňa vydania prvotného rozhodnutia o určení PO za EZ Poša – odkalisko svojim rozhodnutím č. OU-PO-OSZP2-2019/000096-045/BE zo dňa 22. 11. 2019 rozhodol nasledovne:

- správne konanie vo veci určenia povinnej osoby za environmentálnu záťaž „VT (024) / Poša - odkalisko Chemka Strážske“ za obdobie činnosti od roku 1983 (vrátane) do roku 2008, t. j. za obdobie predstavujúce 68,0 % z časového obdobia od uvedenia prevádzky do činnosti po súčasnosť, bolo podľa § 5 ods. 5 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zastavené,
- za obdobie činnosti od roku 2008 (vrátane) po súčasnosť, čo predstavuje 32,0 % z časového obdobia od uvedenia prevádzky do činnosti po súčasnosť, bola za povinnú osobu podľa § 4 ods. 3 zákona č. 409/2011 Z. z. určená spoločnosť TP2, s. r. o., so sídlom: Priemyselná 720, 072 22 Strážske.

Proti prvotnému rozhodnutiu o určení PO podal dňa 10. 12. 2019, t. j. v zákonnej lehote, odvolanie účastník konania - spoločnosť TP2 prostredníctvom právneho zástupcu Krechňák & Associates, s. r. o., Panenská 8, 811 03 Bratislava. V podanom odvolaní bolo namietaných viacero skutočností, a to tak možné procesné pochybenia na strane prvostupňového správneho orgánu v medziach porušenia viacerých zásad správneho konania, vady napadnutého rozhodnutia (nezrozumiteľnosť, nedostatok dôvodov, vydanie rozhodnutia na základe neúčinného právneho predpisu, nezákonnosť) a nesprávne právne posúdenie veci.

Podľa § 11 ods. 2 písm. b) zákona o EZ ministerstvo rozhoduje v správnom konaní v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol okresný úrad. Odvolací orgán v konaní o odvolaní postupuje v súlade s § 59 správneho poriadku.

MŽP SR - SG ako odvolací orgán zrušilo podľa § 59 ods. 1 a 3 správneho poriadku prvotné rozhodnutie o určení PO vydané Okresným úradom Prešov, a to svojim rozhodnutím č. sp. 5653/2020-5.2, ev. č. 19306/2020 zo dňa 23.04.2020 a vec vrátilo Okresnému úradu Prešov na

nové prejednanie a rozhodnutie. Rozhodnutie o odvolaní nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 05. 2020.

MŽP SR - SG vo svojom rozhodnutí o odvolaní v rámci ním uvedených právnych názorov dalo prvostupňovému orgánu pokyny pre ďalšie konanie, a to nasledovné:

- doplniť vykonané dokazovanie o výsledky geologického prieskumu životného prostredia environmentálnej záťaže „VT (024) / Poša – odkalisko Chemka Strážske“, ktorý bude ukončený Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra (ďalej len „ŠGÚDŠ“) do júla 2020. Geologický prieskum je potrebné vykonať z dôvodu, že predmetná environmentálna záťaž nebola doposiaľ vykonanými prieskumnými prácami jasne priestorovo vymedzená a teda nie je ani možné určiť úplný okruh všetkých vlastníkov a spoluvlastníkov všetkých nehnuteľností, na ktorých sa environmentálna záťaž nachádza;
- na základe výsledkov geologického prieskumu určiť rozsah environmentálnej záťaže vzhľadom na jej územný a vecný rozsah, ustáliť okruh účastníkov konania, či už ako potenciálnych právnych nástupcov alebo vlastníkov záujmových nehnuteľností podľa § 4 zákona o EZ;
- preskúmať možnosti liberácie u jednotlivých účastníkov konania

a na základe dôkladne zisteného skutkového a právneho stavu vydať rozhodnutie v intenciách § 5 zákona o EZ , t. j. či už určiť povinnú osobu alebo konanie v danej veci zastaviť.

V rozhodnutí o odvolaní MŽP SR - SG okrem vyššie uvedeného upozornilo ďalej okrem iného i na potrebu v novom konaní vysporiadať sa s problematikou prípadnej environmentálnej škody v súvislosti so zákonom č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd v znení neskorších predpisov účinným od 01. 09. 2007 a vyslovilo i nasledovné právne názory:

- a) „V rámci predmetného konania o určení povinnej osoby je nutné zreteľne rozlišovať medzi pojmami (i) odkalisko Poša – vodná stavba a (ii) Poša – odkalisko Chemka Strážske – environmentálna záťaž, ako aj medzi definíciou environmentálnej záťaže a environmentálnej škody.“
- b) „V definícii environmentálnej záťaže je jednoznačne stanovená časová hranica, ktorá rozlišuje environmentálnu záťaž od environmentálnej škody. Environmentálna záťaž predstavuje už ukončenú činnosť, t. j. existujúci negatívny stav, pričom environmentálna škoda môže vzniknúť pri činnostiach, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd v znení neskorších predpisov, ktorý vstúpil do platnosti s účinnosťou od 01. 09. 2007 a ktorý upravuje povinnosti preventívneho a nápravného charakteru prevádzkovateľom činností uvedených v § 1 ods. 2 a 3 citovaného zákona, na ktoré sa viaže zodpovednosť za environmentálnu škodu alebo jej bezprostrednú hrozbu bez ohľadu na zavinenie, vrátane situácie, ak bola činnosť spôsobená konaním v súlade s právnymi predpismi. Medzi činnosti uvedené v § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 359/2007 Z. z. patrí aj prevádzkovanie zariadení podliehajúcich integrovanému povoleniu podľa osobitného predpisu okrem zariadení alebo ich častí, ktoré sa používajú na výskum, vývoj alebo testovanie nových výrobkov a procesov a činnosti uvedené v § 1 ods. 2 písm. e) citovaného zákona - vypúšťanie znečisťujúcich látok do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, ktoré vyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu, vrátane povolenia s tým spojených vodných stavieb.“
- c) MŽP SR - SG má za to, „že všetky činnosti na odkalisku Poša v období od 01.09.2007, t. j. od účinnosti zákona č. 359/2007 Z. z., týkajúce sa prevádzky odkaliska Poša na základe integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania a vypúšťania odpadových vôd z odkaliska Poša cez Kyjovský potok podľa vodného zákona, ktoré majú dopad na zložky životného prostredia, je nutné posudzovať ako environmentálnu škodu. Je potrebné uviesť, že uvedené činnosti, prípadne ich dopad na zložky životného prostredia po tomto dátume už nie je možné

posudzovať ako environmentálnu záťaž a teda dôsledky povolených činností podľa osobitných predpisov na odkalisku Poša v období od 01. 09. 2007 nemôžu byť predmetom určovania povinnej osoby za environmentálnu záťaž podľa zákona č. 409/2011 Z. z., resp. nie je možné uplatňovať zákon č. 409/2011 Z. z. a súčasne zákon č. 359/2007 Z. z. na tú istú činnosť a pre tú istú osobu – fyzickú osobu podnikateľa alebo právnickú osobu.“

- d) MŽP SR – SG uviedlo, že za povinnú osobu nemožno podľa § 4 ods. 1 zákona o EZ určiť osobu, ktorá spĺňa kritéria podľa § 4 ods. 4 písm. a) – d) uvedeného zákona a konštatovalo, že prvostupňový správny orgán nezisťoval, či vo vzťahu k environmentálnej záťaži boli splnené všetky záväzky na zlepšenie stavu zložiek životného prostredia podľa osobitného predpisu (§ 6a a § 15 zákona č. 92/1991 Z. z. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov). Prvostupňový správny orgán si podľa uvedeného zákonného ustanovenia nezaobstaral projekt o prevode majetku štátu (tzv. privatizačný projekt). V prvotnom rozhodnutí o určení PO na str. 10 sa uvádza, že v roku 1996 prešli práva a záväzky podniku Chemko, š. p., Strážske v rozsahu privatizačného projektu na spoločnosť Chemko, a. s., Strážske. Správny orgán si nezaobstaral potrebné podklady potrebné na preskúmanie týchto záväzkov.

2. Priebeh správneho konania o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko v novom pojednaní t. j. odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní (od 16. 05. 2020).

V novom konaní Okresný úrad Prešov, po doručení spisového materiálu od MŽP SR – SG, v priebehu doby do nariadenia ústneho pojednávania pre účastníkov konania o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko (ústne pojednanie nariadené na deň 15. 03. 2022), požiadal MŽP SR - SG o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia o určení povinnej osoby, a to svojimi listami zo dňa 27. 07. 2020, 06. 11. 2020, 02. 12. 2021 a 04. 03. 2022. MŽP SR – SG požiadavkám Okresného úradu Prešov vyhovel. V tomto období si Okresný úrad Prešov zaobstarával podklady pre objasnenie veci v zmysle pokynov odvolacieho orgánu vyjadrené v rozhodnutí o odvolaní, a to okrem iných najmä výsledky podrobného geologického prieskumu EZ Poša – odkalisko, na základe ktorých bolo potrebné územne vymedziť EZ Poša - odkalisko a následne určiť úplný okruh účastníkov konania.

Rozhodnutie MŽP SR o schválení záverečnej správy s analýzou rizika znečisteného územia z podrobného geologického prieskumu „Geologický prieskum environmentálnej záťaže „VT (024)/Poša odkalisko Chemka Strážske“ (č. sp. 6106/2021-5.2, č. záznamu 3580/2021 z 13. 12. 2021) bolo Okresnému úradu Prešov doručené dňa 13. 12. 2021.

Okresný úrad Prešov svojím listom č. OU-PO-OSZP1-2022/00320-081 zo dňa 07. 02. 2022, adresovaným Slovenskej agentúre životného prostredia Banská Bystrica (IČO: 00626031) (ďalej len SAŽP“), ako odbornej organizácii pôsobiacej v odvetví starostlivosti o životné prostredie (eliminácia environmentálnych záťaží v zmysle zákona EZ), požiadal túto organizáciu o odbornú pomoc vo veci interpretácie územného rozsahu EZ Poša – odkalisko, ktorého vymedzenie vyplynulo/malo vyplynúť z vykonaného geologického prieskumu v etape podrobného geologického prieskumu životného prostredia a ktorého územný rozsah má podstatný vplyv na vymedzenie účastníkov konania o určení povinnej osoby.

SAŽP požiadavku Okresného úradu Prešov postúpila odboru environmentálnej geológie na sekcii geológie a prírodných zdrojov Ministerstva životného prostredia SR. Listom č. sp. 13726/2022, číslo záznamu 6277/2022-5.2 zo dňa 04. 03. 2022 poskytol odbor environmentálnej geológie žiadanú odbornú pomoc a zaslal Okresnému úradu Prešov informáciu o územnom vymedzení EZ Poša – odkalisko v tabuľkovej forme.

Na základe vyššie uvedených podkladov mohol Okresný úrad Prešov vymedziť okruh účastníkov konania o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko. Plošné vymedzenie predmetnej environmentálnej záťaže podľa katastra nehnuteľností registra KN C a KN E je i v tabuľkovej podobe, ktorá je prílohou tohto rozhodnutia (zoznam dotknutých parciel podľa registra C KN a E KN je vyhotovený ku dňu 04. 02. 2022). Tabuľka obsahuje i ďalšie údaje.

Okresný úrad Prešov si tiež do dňa nariadenia ústneho pojednávania (ktoré bolo nariadené na deň 15.03.2022) v priebehu správneho konania o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko obstaral okrem iných i tieto ďalšie relevantné podklady pre objasnenie veci:

- Časť privatizačného projektu zo septembra 1992 (príloha č.3), v ktorom sú uvedené záväzky podniku z hľadiska ochrany životného prostredia. Táto časť má názov „Chemko, štátny podnik, 072 22 Strážske, Záväzky podniku z hľadiska ochrany životného prostredia, príloha č.3; Strážske, september 1992“. /Doplnok vypracovaný v zmysle pripomienok vyjadrenia OÚ ŽP Košice – vidiek a vyjadrenia OÚ ŽP Poprad a podpísaný riaditeľom podniku Chemko, š. p., Strážske/.
- Rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice (ďalej len „SIŽP KE“) č.2619-5688/2007/Kov/571010106 zo dňa 22. 02. 2007 a aktualizované rozhodnutie v znení jeho poslednej aktualizácie vydané rozhodnutím SIŽP-KE č. 8793/57/2021-2806/2022/571010106/Z9 zo dňa 04. 02. 2022. Prvotným rozhodnutím SIŽP KE, ako orgánu štátnej správy na úseku integrovanej prevencie kontroly znečistenia, vydaným v roku 2007, bolo vydané integrované povolenie pre prevádzku Energetika, s. r. o., Strážske – výroba tepla a elektrickej energie prevádzkovateľa Energetika, s. r. o., Palisády 33, 811 06 Bratislava (IČO 36200964). Rozhodnutie sa vzťahuje i na parcely KN C č. 547/2 k. ú. Poša a KN C č.1260 k. ú. Nižný Hrabovec a na stavebný objekt SO 09-odkalisko a prevádzkový súbor PS 22-odkalisko. Predmetné rozhodnutia však nezaintegrovalo činnosť - vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša do recipientu Ondava a v odôvodnení rozhodnutia uviedla „povolenie na vypúšťanie odpadových vôd má externý prevádzkovateľ, ktorý tiež zodpovedá za dodržanie emisných limitov stanovených pre znečisťujúce látky vo vypúšťaných odpadových vodách“. Toto povolenie na vypúšťanie odpadových vôd mal v roku 2007 podnik Chemko Strážske, a. s.
- Záznam zo zasadania pracovnej skupiny pre riešenie mimoriadneho zhoršenia vôd (ďalej len „MZV“) zisteného dňa 23. 01. 2021 - Kyjovský potok, napísaný dňa 25. 01. 2021 v budove obecného úradu Nižný Hrabovec“ č. k spisu 977/52/2021-11703/2021 zo dňa 07. 04. 2021.“ V zázname SIŽP KE, ako orgánu štátnej vodnej správy, bolo prikázané kontrolovanému subjektu – spoločnosti TP2 ako pôvodcovi MZV **prestáť vypúšťať odpadovú vodu z bagrovacej stanice do odkaliska Poša od 25. 01. 2021 a zabezpečiť ďalšie environmentálne opatrenia. Od tohto dňa prevádzka odkaliska Poša už nie je aktívna.** Následne SIŽP KE, ako orgán štátnej správy na úseku integrovanej prevencie a kontroly znečistenia životného prostredia, zastavila i vypúšťanie všetkých odpadových vôd z Mechanicko-chemicko-biologickej čistiare odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) do bagrovacej stanice. ČOV prevádzkuje sesterská spoločnosť spoločnosti TP2, a to spoločnosť Ekologické služby a. s., Priemyselná 720, 072 22 Strážske (IČO: 45 410 534).

Okresný úrad Prešov svojim listom č. OU-PO-OSZP1-2022/000320-77/MH zo dňa 25. 01. 2022 oznámil účastníkom konania (t. j. všetkým vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v rámci územia environmentálnej záťaže a jej zdroja) pokračovanie v konaní o určení povinnej osoby a zároveň nariadil ústne pojednávania spojené s miestnou obhliadkou na deň 15. 03. 2022.

Predmetné oznámenie bolo účastníkom konania doručované formou verejnej vyhlášky, ktorá bola zverejnená na úradnej tabuli Okresného úradu Prešov (fyzickej a elektronickej úradnej tabuli), na Centrálnnej úradnej elektronickej tabuli (CUET) a na úradných tabuliach dotknutých obcí – obce Poša, Nižný Hrušov a Nižný Hrabovec. Oznámenie bolo na úradnej tabuli Okresného úradu Prešov a na CUET zverejnené dňa 25. 01. 2022. Dňom doručenia oznámenia účastníkom konania bol deň – 09. 02. 2022.

Dňa 15. 03. 2022 sa uskutočnilo ústne pojednávanie, z ktorého bola vyhotovená zápisnica (č.OU-PO-OSZP1-2022/000320/MH). Na ústnom pojednávaní Okresný úrad Prešov oboznámil prítomných účastníkov konania okrem iného i o doteraz obstaraných podkladoch pre vydanie rozhodnutia.

Na toto ústne pojednávanie prizval Okresný úrad Prešov i dotknuté orgány štátnej správy a zástupcu riešiteľa geologickej úlohy - „Geologický prieskum environmentálnej záťaže „VT (024)/Poša odkalisko Chemka Strážske“, ktorého záverečná správa s analýzou rizika znečisteného územia bola schválená rozhodnutím MŽP SR zo dňa 13. 12. 2021. Účastníci konania boli zástupcom riešiteľa geologickej úlohy oboznámení s výsledkami podrobného geologického prieskumu EZ Poša – odkalisko.

Okresný úrad na základe zhodnej požiadavky prítomných účastníkov konania o predĺženie lehoty na uplatnenie pripomienok k predloženým podkladom, predĺžil lehotu do 07. 04. 2022 (vrátane). V zápisnici Okresný úrad Prešov tiež uviedol, že v prípade ak si po dnešnom ústnom pojednávaní obstará ďalšie podklady v rámci dokazovania, dá možnosť účastníkom konania vyjadriť sa k týmto podkladom v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku.

Z výsledkov podrobného geologického prieskumu životného prostredia EZ Poša – odkalisko, ktorý bol v rokoch 2019 – 2020 zrealizovaný ŠGÚDŠ, vyplynulo:

- nebola potvrdená kontaminácia horninového prostredia, avšak bolo zistené znečistenie podzemnej a povrchovej vody a kontaminácia dnových sedimentov arzénom;
- znečistenie arzénom predstavuje environmentálne riziko;
- zdravotné riziko bolo vyhodnotené ako nepravdepodobné, s výnimkou hypotetického rizika pri dlhodobom požívaní podzemnej vody (pri pravidelnom pitnom režime) a pri náhodnom požití povrchovej vody zo potoka Kyjov pri sezónnom kúpaní. Ako primárny zdroj znečistenia arzénom bolo identifikované odkalisko Poša a ako sekundárny zdroj znečisťovania jeho drenážne vody, ktoré sú potokom Kyjov odvádzané do povrchových vôd rieky Ondava.
- prekročenie limitných hodnôt PCB látok nebolo zistené.

K oznámeniu o nariadení ústneho pojednávania a k vlastnému ústnemu pojednávaniu dňa 15. 03. 2022, ktoré Okresný úrad Prešov považoval za oboznámenie s podkladmi do t. č. obstaranými v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku, boli Okresnému úradu Prešov doručené listy nasledovných účastníkov konania:

- a) PhDr. Marián Čintala, Poša 31, 09421 (list zo dňa 03. 03. 2022 doručený pred uskutočnením ústneho pojednávania), ktorý je vlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa na parcelách KN č. 261, 262, 269, 270, 271, 273, 274 k. ú. Poša (LV č. 1120, 983, 1114, 981, 954, 953).
- b) Spoločnosť TP2 (list zo dňa 11.03.2022 doručený pred uskutočnením ústneho pojednávania a list zo dňa 07.04.2022 doručený v lehote dohodnutej na ústnom pojednávaní), ktorý je aktuálnym prevádzkovateľom odkaliska Poša a vlastníkom parciel KNC č. 547/2 k. ú. Poša a KN C č. 1260 k. ú. Nižný Hrabovec, na ktorých sa väčšia časť odkaliska Poša nachádza.
- c) Insolvenčná a poradenská, k. s., Sitnianska 1, 851 07 Bratislava v zastúpení JUDr. Zuzana Betáková Krkošková, k. s., komplementár správca úpadcu: Chemko, a. s., Strážske v likvidácii (list zo dňa 30. 04. 2022 doručený dňa 02. 05. 2022. Chemko, a. s., Strážske v likvidácii je podľa zistení Okresného úradu Prešov právnym nástupcom štátneho podniku

– Chemko, š. p., Strážske. (Poznámka: Rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I zo dňa 23. 02. 2022 /sp. zn.: 8K/57/2018/ v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu: Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, IČO: 31724582/ bola spoločnosť Insolvenčná a poradenská, k. s., so sídlom kancelárie Dúbravská cesta 2, 841 01 Bratislava, IČO 51426226, ustanovená ako nový správca úpadcu (zverejnené v Obchodnom vestníku 42/2022 vydanom dňa 02.03.2022);

d) Obec Nižný Hrušov, obec Poša a obec Nižný Hrabovec (spoločný list obcí zo dňa 09.05.2022 doručený dňa 09. 05. 2022, t. j. po určenej lehote), ktoré sú dotknutými obcami a majú postavenie účastníka konania.

Vyhodnotenie doručených stanovísk/vyjadrení účastníkov konania je uvedené nižšie v texte tohto rozhodnutia.

Po uskutočnení ústneho pojednávania dňa 15. 03. 2022 Okresný úrad Prešov, na základe niektorých pripomienok dôležitých pre konanie o určení povinnej osoby uvedených tiež i v doručených stanoviskách/vyjadreniach účastníkov konania, pristúpil k obstaraniu ďalších podkladov, ktoré považoval za potrebné pre objasnenie veci a dokazovanie.

Okresný úrad Prešov listom č. OU-PO-OSZP1-2022/000320-117 zo dňa 22. 06. 2022 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) o poskytnutie stanoviska (odborného názoru) vo všeobecnosti na problematiku určovania povinnej osoby, pri ktorej správny orgán postupuje v súlade so zákonom o EZ. Otázka, s ktorou sa okresný úrad obrátil na MS SR, znela: môže/nemôže byť subjekt v likvidácii/v konkurze určený za povinnú osobu, od ktorej je vyžadované plnenie environmentálnych povinností v zmysle zákona o EZ?

Okresný úrad Prešov prijal dňa 05. 09. 2022 odpoveď MS SR (list č. 19385/2022/162 zo dňa 19. 08. 2022). V predmetnom liste MS SR okrem iného uviedlo, že „dlžníkovi (resp. úpadcovi) vyhlásením konkurzu na jeho majetok nezaniká spôsobilosť na práva a povinnosti. Je pravdou, že úpadca po vyhlásení konkurzu je obmedzený v určitých právnych úkonoch (napr. právo nakladať so svojim majetkom), avšak úpadcovi zostáva zachovaná právna subjektivita“.

Okresný úrad Prešov listom č. OU-PO-OSZP1-2022/000320-110 zo dňa 13. 04. 2022 požiadal MŽP SR, sekciu obehového hospodárstva (ďalej len „MŽP SR – SOH“), ako orgán štátnej správy pri prevencii a náprave environmentálnych škôd, o poskytnutie odbornej pomoci vo veci – či znečistenie územia spôsobené prevádzkou odkaliska Poša po roku 2008, je možné považovať za znečistenie, ktoré je environmentálnou škodou a či touto prevádzkou spôsobené znečistenie vôd, najmä povrchových, má byť riešené cez opatrenia na nápravu environmentálnej škody postupom podľa zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd v znení neskorších predpisov (ďalej tiež i „zákon o EŠ“). S uvedenou požiadavkou sa Okresný úrad Prešov obrátil na orgán štátnej správy pri prevencii a náprave environmentálnych škôd z dôvodu, že na potrebu riešenia i tejto problematiky bol upozornený v rozhodnutí o odvolaní zo dňa 23. 04. 2020 vydanom MŽP SR - SG.

Okresný úrad Prešov prijal dňa 02. 02. 2023 stanovisko MŽP SR – SOH (list č. 4987/2023 zo dňa 31.01.2022), ktorého prílohou bolo stanovisko Výskumného ústavu vodného hospodárstva, Nám. Armádneho generála L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1 (ďalej len „VÚVH“) (list č. RD-126/2023 zo dňa 05. 01. 2023). Vo vyššie uvedenom liste MŽP SR – SOH zo dňa 31. 01. 2023, ktorého obsah vychádzal zo stanoviska VÚVH, bolo okrem iného uvedené, že prevádzka odkaliska Poša t. č. predstavuje bezprostrednú hrozbu environmentálnej škody a prevádzkovateľ odkaliska Poša je povinný predchádzať i bezprostrednej hrozbe environmentálnej škody a postupovať v rámci dispozície

zákona o EŠ. V predmetnom liste bolo odporúčané, aby príslušný orgán v zmysle zákona o EŠ upozornil prevádzkovateľa na povinnosť prijať a vykonať preventívne opatrenia.

Okresný úrad Prešov, ako orgán štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže, svojim listom č. OU-PO-OSZP1-2023/000348-130 zo dňa 01. 03. 2023 postúpil list MŽP SR – SOH zo dňa 31. 01. 2023 vecne a miestne príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy pri prevencii a náprave environmentálnych škôd na vykonanie odporúčaného upozornenia pre prevádzkovateľa odkaliska Poša.

Okresný úrad Prešov si v rámci celého priebehu správneho konania obstaral viaceré podklady i od SIŽP KE, ktorá je:

- orgánom štátnej vodnej správy podľa § 62 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov (ďalej tiež i „vodný zákon“) a pod dispozíciu tohto zákona patrí tomuto orgánu riešenie mimoriadneho zhoršenia stavu vôd spôsobené prevádzkou vodnej stavby – odkalisko Poša a ukladanie nápravných opatrení z hľadiska ochrany vôd

a

- orgánom štátnej správy na úseku integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia (ďalej len „orgán IPKZ“) podľa § 30 písm. b) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a pod dispozíciu tohto zákona patrí tomuto orgánu rozhodovanie o integrovanom povoľovaní prevádzky a kontrola prevádzky odkaliska Poša.

Okresný úrad Prešov svojimi listami zo dňa 27. 07. 2020, 06. 11. 2020, 10. 02. 2021, 03. 12. 2021, 04. 03. 2022, 30. 05. 2022, 30. 08. 2022, 09. 01. 2023, 05. 04. 2023, 07. 07. 2023 a 13. 10. 2023 postupne žiadal MŽP SR – SG o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia, a to z dôvodu ďalšieho postupného obstarávania potrebných podkladov pre objasnenie veci a rozhodnutie. MŽP SR - SG požiadavkám Okresného úradu Prešov vyhovel a lehotu na vydanie rozhodnutia o určení povinnej osoby postupne predlžovalo.

Listom č. OU-PO-OSZP1-2023/000348-140 zo dňa 26. 07. 2023 Okresný úrad Prešov formou verejnej vyhlášky oznámil účastníkom konania o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko, že účastníci konania sa môžu v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku oboznámiť s podkladmi pre rozhodnutie prípadne môžu nahliadnuť do spisu na Okresnom úrade Prešov a dal im možnosť sa k podkladom vyjadriť v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia. Predmetné oznámenie bolo ako verejná vyhláška zverejnené dňa 27. 07. 2023 na fyzickej úradnej tabuli Okresného úradu Prešov a tiež i na elektronickej tabuli na jeho webovom sídle. Na základe žiadosti Okresného úradu Prešov (list č. OU-PO-OSZP1-2023/000348-141 zo dňa 26. 07. 2023) bolo toto oznámenie zverejnené i na úradných tabuliach dotknutých obcí Poša, Nižný Hrušov a Nižný Hrabovec. Zároveň Okresný úrad Prešov zabezpečil zverejnenie oznámenia na Centrálny úradnej tabuli (CUET); zverejnené dňa 28. 07. 2023.

V určenej lehote 10 dní od doručenia oznámenia formou verejnej vyhlášky neboli Okresnému úradu Prešov doručené žiadne stanoviská/vyjadrenia účastníkov konania.

3. Z obstaraných podkladov Okresný úrad Prešov zistil nasledovné skutočnosti, ktoré majú podstatný vplyv na určovanie povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko.

3. 1.

Zdrojom environmentálnej záťaže VT(024)/Poša - odkalisko Chemka Strážske (SK/EZ/VT/1030) je odkalisko Poša ako vodná stavba slúžiaca na uskladňovanie popolovín z teplárne priemyselného podniku Chemko Strážske, ktoré boli hydraulicky vo forme hydrozmesi cez struskovody dopravované na odkalisko. Znečistenie širšieho územia bolo spôsobené vypúšťaním odpadových (odsedimentovaných) vôd z odkaliska Poša. Tieto vody sú cez prepadovú vežu vypúšťané cez potok Kyjov (vo viacerých materiáloch je použitý názov „Kyjovský potok“) do recipientu Ondava. Odpadové vody vypúšťané z odkaliska obsahovali viaceré kontaminanty (napr. TOC, NH₄, NO₂ chloridy, fluoridy, dusitany, amónne ióny, CHSK_{Mo}, As, Ni, Zn), v dôsledku čoho prišlo k znečisteniu okolitého územia. Najvýznamnejším povrchovým kontaminantom EZ Poša – odkalisko je arzén, ktorého nadlimitné hodnoty sú geologickými prieskumami zistené v odkalisku a jeho hodnoty z výtoku a v potoku Kyjov úmerne klesajú vzdialenosťou od zdroja primárneho znečistenia - odkaliska. Voda v potoku Kyjov a jeho dnové sedimenty predstavujú migračnú cestu znečisťujúcim látkam.

Predmetná environmentálna záťaž – EZ Poša – odkalisko vznikala postupne od roku 1983 (resp. i od roku 1981) prevádzkou odkaliska Poša (t. j. vypúšťaním odpadových vôd z odkaliska) v rámci činnosti podniku Chemko, n. p., Strážske (ďalej tiež i „národný podnik Chemko Strážske“), od roku 1990 činnosťou štátneho podniku Chemko, š. p., Strážske (ďalej tiež i „štátny podnik Chemko Strážske“). V období, ktoré je v tomto správnom konaní skúmané za účelom zistenia a určenia povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko, t. j. do 31. 08. 2007, vznikala táto environmentálna záťaž prevádzkou odkaliska Poša, ktorej vlastníkom sa v roku 1996 stala spoločnosť Chemko, a. s., Strážske. Chemko, a. s., Strážske bolo vlastníkom vodnej stavby odkalisko Poša do 12. 05. 2008 (od 2009 je Chemko, a. s., Strážske v likvidácii a následne i v konkurze).

Od 13. 05. 2008 sa vlastníkom väčšej časti pozemkov pod telesom odkaliska v jeho dnešnej rozlohe stala spoločnosť TP2, ktorá od 01. 08. 2008 do súčasnosti je i prevádzkovateľom vodnej stavby odkalisko Poša.

Od 25. 01. 2021 nie je odkalisko Poša ako vodná stavba v aktívnej prevádzke (nie sú z neho vypúšťané odpadové vody) z dôvodu, že vypúšťanie vôd z bagrovacej stanice do odkaliska Poša bolo zastavené orgánom štátnej vodnej správy – SIŽP KE v zmysle vodného zákona a následne bola orgánom IPKZ – SIŽP KE rozhodnutím obmedzená činnosť ČOV, na základe ktorého prišlo i k obmedzeniu vypúšťania všetkých odpadových vôd z ČOV do bagrovacej stanice a následne do odkaliska.

EZ Poša – odkalisko, ktorá pôvodne bola v informačnom systéme environmentálnych záťaží evidovaná ako environmentálna záťaž s vysokým stupňom priority (K > 65), po vykonaní podrobného geologického prieskumu v rokoch 2019 – 2020 a vykonaní analýzy rizika znečistenia, je t. č. evidovaná ako environmentálna záťaž so stredným stupňom priority (K 35 – 65). EZ Poša – odkalisko predstavuje znečistenie širšieho územia, pričom zdrojom tohto znečistenia bolo primárne samotné odkalisko Poša.

Plošný rozsah predmetnej environmentálnej záťaže bol spresnený vyššie spomenutým podrobným geologickým prieskumom realizovaným ŠGÚDŠ v rokoch 2019 – 2020 (plošné vymedzenie environmentálnej záťaže podľa parciel registra „C“ a registra „E“ je uvedené vo výroku rozhodnutia a je v tabuľkovej forme i v prílohe tohto rozhodnutia, a to so stavom registra ku dňu 04. 02. 2022).

Podrobným geologickým prieskumom bolo zistené **znečistenie nad prípustné hodnoty arzénom u podzemnej a povrchovej vody a pri kontaminácii dnových sedimentov. Toto znečistenie predstavuje environmentálne riziko, pričom však zdravotné riziko bolo vyhodnotené ako nepravdepodobné.**

Prekročenie limitných hodnôt PCB látok nebolo zistené.

Výskyt PCB látok v samotnom odkalisku Poša nebol potvrdený ani prieskumom „Identifikácia odpadov uložených v odkalisku Poša – I. etapa“, ktorý v roku 2023 zabezpečil Prešovský samosprávny kraj.

Časový prehľad vlastníkov/prevádzkovateľov odkaliska Poša a prehľad dôležitých povolení:

- 1) Okresný národný výbor v Michalovciach, odbor výstavby a územného plánovania povolil rozhodnutím číslo Výst. 1087/77-Sp zo dňa 27. 04. 1977 výstavbu Teplárne 2x 160t/h + 1x40 MW-Chemko, n. p., Strážske pre investora národný podnik Chemko Strážske. Z textu výroku rozhodnutia vyplýva, že povolenia sa vzťahujú aj na výstavbu odkaliska Poša.
- 2) Východoslovenský krajský národný výbor v Košiciach, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vydal rozhodnutím č. 689/80-Vu z 24. 06. 1980 národnému podniku Chemko Strážske dočasný súhlas podľa § 13 vodného zákona na vyvážanie chemporových luhov, odpadových vôd z čistenia sudov a cisterien a odpadových vôd z výroby urotropínu do novovybudovaného odkaliska Poša.
- 3) Východoslovenský krajský národný výbor v Košiciach, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vydal rozhodnutím č. 910/80 z 01. 08. 1980 národnému podniku Chemko Strážske súhlas na uskladňovanie koncentrovaných odpadových vôd v odkalisku Poša a uložil opatrenie – zamedziť odtoku odpadových vôd z odkaliska Poša do Kyjovského potoka a rieky Ondava vzhľadom k vyváženiu odpadových vôd do odkaliska Poša.
- 4) Rozhodnutím Východoslovenského krajského národného výboru v Košiciach, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva (ďalej len „VsKNV v Košiciach“) č. 407/82-Vn zo dňa 29. 03. 1982 bolo národnému podniku Chemko Strážske povolené regulované vypúšťanie odpadových vôd v ukazovateli formaldehydu z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava. V odvolacom konaní Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva SSR toto rozhodnutie potvrdilo – rozhodnutie č. 3640/1982-9/163-160 zo dňa 15. 06. 1983.
- 5) Rozhodnutím Okresného národného výboru vo Vranove nad Topľou, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva číslo V/480/1983 zo 14. 6. 1983 ako orgánu štátnej vodnej správy bolo povolené užívanie objektov vybudovaných podľa PD „TP Chemko Strážske, vonkajšie odstruskovanie a odkalisko Poša“ pre investora národný podnik Chemko Strážske (uvedenie do trvalej prevádzky).
- 6) Rozhodnutím VsKNV v Košiciach č. 758/1984 –Vu z 18. 05. 1984 bolo národnému podniku Chemko Strážske povolené vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava s rozšírením o ďalšie ukazovatele znečistenia.
- 7) Rozhodnutím VsKNV v Košiciach č. 658/85 z 27. 11. 1985 bolo národnému podniku Chemko Strážske vydané užívacie povolenie pre ČOV II vybudovanú v priemyselnom areáli národného podniku Chemko Strážske. Od 16. 11. 1983 do 27. 11. 1985 bola ČOV II v skúšobnej prevádzke.
- 8) Rozhodnutím VsKNV v Košiciach č. 379/1986-Vu zo dňa 03. 03. 1986 bolo národnému podniku Chemko Strážske povolené vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava v limitoch, ktoré boli v súlade s nariadením vlády SR č. 30/1975 Zb. ktorým sa ustanovujú ukazovatele prípustného znečistenia vôd a v súlade s ich

stanovením orgánom hygienickej služby. V odvolacom konaní Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva SSR toto rozhodnutie potvrdilo – rozhodnutie č. 3128/1986-10/162 K-V zo dňa 01. 07. 1986.

- 9) Uznesením vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 4/1989 zo 04. 01. 1989 bolo v súlade s § 23 ods. 3 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách vypúšťanie odpadových vôd zo závodných kanalizácií organizácií Ministerstva priemyslu SSR odchyľne od stanovených ukazovateľov prípustného znečistenia na dobu a za podmienok uvedených v prílohách 1 a 2 tohto uznesenie (uznesenie sa vzťahovalo i na národný podnik Chemko Strážske a vypúšťanie odpadových vôd do recipientu Ondava).
- 10) Rozhodnutím VsKNV v Košiciach č. 327/1989-Vn zo dňa 02. 03. 1989 bolo národnému podniku Chemko Strážske povolené vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava v nových limitoch v súlade s uznesením vlády SSR č.4/1989 zo 04. 01. 1989, a to do konca roku 1990.
- 11) Rozhodnutím VsKNV v Košiciach číslo 1595/89-Vn zo dňa 13. 12. 1989 bol schválený Manipulačný poriadok pre odkalisko Poša.
- 12) V roku 1990 sa národný podnik Chemko Strážske transformuje na Chemko, š. p., Strážske.
- 13) Rozhodnutím Okresného úradu životného prostredia Košice-vidiek, oddelenia štátnej vodnej správy a ochrany ovzdušia (ďalej i „OÚŽP Košice-vidiek“) č. 208/1991-Vn zo dňa 23. 04. 1991 bolo štátnemu podniku Chemko Strážske povolené vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava v nových limitoch v súlade s uznesením vlády SSR č. 4/1989 zo 04. 01. 1989, a to do 31. 12. 1991 v zmysle uznesenia vlády SR č. 82/1991. Uznesením č. 82/1991 vláda upravila dobu platnosti súhlasu vlády (uznesenie č. 4/1989) na vypúšťanie odpadových vôd odchyľne od ustanovení vodného zákona, a to do 31. 12. 1991.
- 14) Rozhodnutím OÚŽP Košice-vidiek č. ŽP-110/92-Vn zo 16. 04. 1992 bolo štátnemu podniku Chemko Strážske povolené vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava v súlade s nariadením vlády SR č. 30/1975 Zb.
- 15) Rozhodnutím OÚŽP Košice – vidiek č. ŽP-427/94-Vn zo dňa 29. 07. 1994 bolo zrušené rozhodnutie zo dňa 16. 04. 1992 a bolo povolené štátnemu podniku Chemko Strážske vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava v doterajších limitoch, t. j. nad rámec nariadenia vlády SR č. 242/1993 Z. z. ktorým sa ustanovujú ukazovatele prípustného stupňa znečistenia vôd na dobu do 30. 09. 2002 a v limitoch v súlade s nariadením vlády SR č. 242/1993 Z. z. určených k dodržiavaniu od 01.10.2002.
- 16) Rozhodnutím Prezídia Fondu národného majetku SR (ďalej len „FNM“) 53/XXXXIII/1996 zo dňa 29. 02. 1996 bol schválený privatizačný projekt podniku Chemko, š. p., Strážske.
- 17) Podnik Chemko, š.p., Strážske (IČO:00152897) bol z Obchodného registra SR vymazaný dňa 29. 03. 1996.
- 18) Spoločnosť „Chemko, a. s., so sídlom v Strážskom“ (IČO: 31724582) bola založená zakladateľskou listinou podľa notárskej zápisnice zo dňa 21. 03. 1996 (ďalej v zmysle vyššie ustálenej skratky „Chemko, a. s., Strážske“) a do Obchodného registra SR bola zapísaná dňa 01. 04. 1996.
- 19) Krajský úrad životného prostredia v Košiciach (ďalej len „KÚŽP v Košiciach“) povolil rozhodnutím číslo 2004/00411 z 18. 11. 2004 vypúšťanie odpadových vôd z Mechanicko – chemicko – biologickej čistiarne odpadových vôd cez odkalisko Poša a potok Kyjov do recipientu Ondava pre spoločnosť Ekologické služby, spol. s r. o., Strážske avšak následne rozhodnutím KÚŽP v Košiciach č. 2005/00385 zo dňa 20. 10. 2005 bol zmenený výrok rozhodnutia zo dňa 18. 11. 2004 tak, že povolenie na vypúšťanie odpadových vôd bolo

- vydané pre spoločnosť Chemko, a. s., Strážske. Citované rozhodnutie stratilo platnosť dňa 31. 12. 2008.
- 20) Od 01. 01. 2002 do 31. 12. 2002 prevzala prevádzku teplárne vrátane odkaliska spoločnosť Energetika, s. r. o., Strážske ako nájomca (nájomná zmluva ev. č. 4427 zo dňa 29. 01. 2002).
 - 21) Pre obdobie od 01. 01. 2003 do 01. 01. 2006 správny orgán nedisponuje jednoznačnými dokladmi preukazujúcimi, kto mal v prevádzke odkalisko Poša. Podľa vyjadrenia spoločnosti Energetika, s. r. o., Bratislava (list z 03. 10. 2019), táto spoločnosť mala v prevádzke odkalisko Poša i v rámci tohto obdobia.
 - 22) Od 01. 01. 2006 na dobu neurčitú mala odkalisko Poša v prevádzke spoločnosť Energetika, s. r. o., so sídlom v Bratislave (podľa Dodatku č. 1 zo dňa 13. 11. 2006 k nájomnej zmluve ev. č. 9074 z dňa 02. 01. 2006). Pre činnosti v jej prevádzke Energetika, s. r. o., Strážske jej bolo ako prevádzkovateľovi prevádzky – výroba tepla a elektrickej energie vydané integrované povolenie ŽP KE č. 2619-5688/2007/Kov/571010106 zo dňa 22. 02. 2007. Povolenie na vypúšťanie odpadových vôd z ČOV v priemyselnom areáli Chemko Strážske cez odkalisko Poša sa nestalo súčasťou integrovaného povolenia, nakoľko povolenie na vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša mal v tom čase udelené vlastník vodnej stavby (odkaliska), a to spoločnosť Chemko, a. s., Strážske.
 - 23) Zakladateľskou listinou zo dňa 09. 03. 2007 bola založená spoločnosť TP2, s. r. o., Bratislava.
 - 24) Na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 13. 05. 2008 nadobudla spoločnosť TP2, s. r. o., Bratislava vlastníctvo k odkalisku Poša, jeho kúpou od spoločnosti Chemko, a. s., Strážske.
 - 25) Spoločnosť TP2, s. r. o., Bratislava ako vlastník odkaliska Poša uzatvorila zmluvu o nájme so spoločnosťou Energetika, s. r. o., so sídlom v Bratislave dňa 22. 05. 2008 s účinnosťou od 01. 01. 2008 na dobu neurčitú, ktorej platnosť bola spoločnosťou TP2, s. r. o., Strážske ukončená ku dňu 31. 07. 2008 dohodou.
 - 26) Od 01. 08. 2008 sa prevádzkovateľom odkaliska Poša stala spoločnosť TP2, s. r. o., Bratislava ako vlastník odkaliska. K zmene jej sídla (z Bratislavy na Strážske) prišlo v auguste 2008.
 - 27) Dňom 10. 04. 2009 vstúpila spoločnosť Chemko, a. s., Strážske do likvidácie. Chemko, a. s., Strážske v likvidácii je **právnym nástupcom podniku Chemko, š. p., Strážske** (viď vyjadrenia spoločnosti ISONZO, a. s., zo dňa 05. 04. 2019, konajúcej v tom čase v mene spoločnosti Chemko, a. s., Strážske v likvidácii).
 - 28) Krajský úrad životného prostredia v Prešove rozhodnutím číslo 2012/205-1742/BE zo dňa 28. 02. 2012 povolil spoločnosti TP2, s. r. o., vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez Kyjovský potok do vodného toku Ondava s platnosťou do 30. 6. 2015. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 03. 2012. Platnosť rozhodnutia bola predĺžená rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie číslo OU-PO-OSZP2-2015/022953-010 zo dňa 06. 07. 2015. Platnosť rozhodnutia zanikla dňom 31. 12. 2018 v zmysle novely zákona o vodách (zákon č. 409/2014 Z. z.).
 - 29) Krajský úrad životného prostredia v Prešove rozhodnutím číslo 2012/266-2453/BE zo dňa 28. 03. 2012 schválil Manipulačný poriadok pre vodnú stavbu odkalisko Poša s platnosťou do 30. 06. 2015. Rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie číslo OU-PO-OSZP2-2015/022119-004 zo dňa 17. 07. 2015 bol schválený nový manipulačný poriadok.
 - 30) Uznesením Okresného súdu Bratislava I spis. zn. 8K/57/2018-231 zo dňa 11. 02. 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. 02. 2019, bol na majetok dlžníka – Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, Moskovská 13, 811 08 Bratislava vyhlásený konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty (ďalej tiež i „Správca KP“) bol ustanovený Mgr. Miloš

- Ágg, Lužná 6, 851 04 Bratislava. Od 03. 03. 2022 je Správcom KP spoločnosti Chemko, a. s., Strážske v likvidácii spoločnosť Insolvenčná a poradenská, k. s., Sitnianska 1, 851 07 Bratislava (IČO 514226226).
- 31) Od 01. 09. 2019 do 25. 01. 2021 spoločnosť TP2, s. r. o., Strážske prevádzkovala odkalisko Poša vrátane vypúšťania odpadových vôd z neho v domnienke, že rozhodnutie Okresného úradu Prešov, číslo OU-PO-OSZP2-2015/022953-010 zo dňa 06. 07. 2015 je platné.
 - 32) Dňa 25. 01. 2022 bolo spoločnosti TP2, s. r. o., Strážske od SIŽP KE, ako orgánu štátnej vodnej správy, nariadené zastaviť vypúšťanie odpadových vôd z bagrovacej stanice do odkaliska Poša, čím bola dňom **25. 01. 2022** zastavená i aktívna prevádzka odkaliska Poša (viď vyššie spomenutý záznam zo zasadnutia pracovnej skupiny pre riešenie MZV zo dňa 25.01.2022).
 - 33) SIŽP KE, ako orgán IPKZ, svojim rozhodnutím č. 4785/57/2021-4503/2021 zo dňa 09. 03. 2021 zastavila vypúšťanie odpadových vôd z ČOV do bagrovacej stanice prevádzkovateľovi ČOV – Energetické služby a. s., Strážske (IČO: 45 410 534) a zároveň prevádzkovateľovi ČOV uložil i ďalšie súvisiace environmentálne opatrenia. Platnosť predmetného rozhodnutia zanikne dňom právoplatnosti integrovaného povolenia, ktorým SIŽP KE povolí prevádzku ČOV podľa zákona o IPKZ.
 - 34) Z odkaliska Poša však v dôsledku jeho dotovania vodami z atmosférických zrážok a okolitých prameňov naďalej cez výpustný objekt odkaliska dochádza k výtoku vody z odkaliska do potoka Kyjov a tým následne do recipientu Ondava.

3. 2.

Podľa § 1 ods. a) zákon o EZ, v ktorom je ustanovený predmet tohto zákona, je pri termíne „environmentálna záťaž“ odkaz na zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „geologický zákon“).

Podľa § 3 ods. t) geologického zákona environmentálna záťaž je znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody.

Problematiku environmentálnych škôd rieši zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v zmysle vyššie zavedenej skratky len „zákon o EŠ“).

Zákon o EŠ nadobudol účinnosť k 1. januáru 2008.

Environmentálnou škodou podľa zákon o EŠ je škoda na troch prírodných zložkách, a to na chránených druhoch a chránených biotopoch, **vode a pôde, ktorá má závažné nepriaznivé účinky na uvedené zložky životného prostredia, prípadne na zdravie.**

V definícii environmentálnej záťaže je jednoznačne stanovená časová hranica, ktorá rozlišuje environmentálnu záťaž od environmentálnej škody. **Environmentálna záťaž predstavuje už ukončenú činnosť**, t. j. existujúci negatívny stav, pričom environmentálna škoda môže vzniknúť pri činnostiach, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 1 ods. 2 a 3 zákona o EŠ, ktorý vstúpil do platnosti s účinnosťou od **01. 09. 2007**.

Zákon o EŠ upravuje povinnosti preventívneho a nápravného charakteru pre prevádzkovateľov činností uvedených v § 1 ods. 2 a 3 zákona o EŠ, na ktoré sa viaže zodpovednosť za environmentálnu škodu alebo jej bezprostrednú hrozbu bez ohľadu na zavinenie, vrátane situácie, ak bola činnosť spôsobená konaním v súlade s právnymi predpismi.

Medzi činnosťami uvedenými v § 1 ods. 2 písm. a) zákona o EŠ patrí aj prevádzkovanie zariadení podliehajúcich integrovanému povoleniu podľa osobitného predpisu okrem zariadení alebo ich častí, ktoré sa používajú na výskum, vývoj alebo testovanie nových výrobkov a procesov a

činnosti uvedené v § 1 ods. 2 písm. e) citovaného zákona - vypúšťanie znečisťujúcich látok do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, ktoré vyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu, vrátane povolenia s tým spojených vodných stavieb.

Prevádzka odkaliska Poša, ako vodnej stavby, podlieha dispozícii zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“). Prvým zákonom o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia bol zákon č. 245/2003 Z. z. účinný od 01. 02. 2006.

Z odkaliska Poša sú vypúšťané odpadové vody cez potok Kyjov do recipientu – rieka Ondava. Na túto činnosť boli v minulosti vydané orgánom štátnej vodnej správy povolenia na vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša do povrchových vôd podľa § 21 ods. 1 písm. c) vodného zákona.

V zmysle uvedeného je potrebné znečisťovanie životného prostredia spôsobené prevádzkou odkaliska Poša od 01. 09. 2007 hodnotiť v zmysle zákona o EŠ, a to odo dňa účinnosti tohto zákona, t. j. od 01. 09. 2007.

Okresný úrad Prešov sa pre vysporiadanie sa s otázkou, či znečistenie územia spôsobené prevádzkou odkaliska Poša od účinnosti zákona o EŠ, je možné považovať za znečistenie, ktoré je environmentálnou škodou a či touto prevádzkou spôsobené znečistenie vôd, najmä povrchových, má byť riešené cez opatrenia na nápravu environmentálnej škody postupom podľa zákona o EŠ, požiadal o odbornú pomoc MŽP SR – SOH, ako už bolo uvedené vyššie v tomto rozhodnutí.

Okresnému úradu Prešov bola dňa 31. 01. 2023 doručené stanovisko MŽP SR – SOH, ako orgánu štátnej správy pri prevencii a náprave environmentálnych škôd (list č. 4987/2023 zo dňa 31. 01. 2022), ktorého prílohou bolo stanovisko Výskumného ústavu vodného hospodárstva, Nám. Armádneho generála L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1 (ďalej len „VÚVH“) (list č. RD-126/2023 zo dňa 05. 01. 2023).

VÚVH, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR, je odbornou organizáciou s celoslovenskou pôsobnosťou zameranou na zabezpečenie úloh v oblasti vodného hospodárstva a v oblasti vodohospodársko-ekologických problémov.

Vo vyššie uvedenom liste MŽP SR - SOH zo dňa 31. 01. 2023, ktorého obsah vychádzal zo stanoviska VÚVH, bolo konštatované:

- rozhodujúci vplyvy na znečistenie povrchových vôd a dnových sedimentov, ako aj podzemných vôd mala pracovná činnosť vykonávaná na odkalisku Poša do roku 2004;
- znečistenie, ktoré vzniklo pracovnými činnosťami na lokalite po roku 2007 nie je z hľadiska definície environmentálnej škody závažné;
- toto znečistenie predstavuje bezprostrednú hrozbu environmentálnej škody, kedy je potrebné prijímať a vykonávať opatrenia na odvrátenie tejto hrozby (napr. zníženie výluhov kontaminantov z odkaliska).

Z listu MŽP SR - SOH, ako orgánu štátnej správy pri prevencii a náprave environmentálnych škôd, vyplynulo, že prevádzka odkaliska Poša t. č. predstavuje bezprostrednú hrozbu environmentálnej škody a prevádzkovateľ odkaliska Poša je povinný predchádzať i bezprostrednej hrozbe environmentálnej škody a postupovať v rámci dispozície zákona o EŠ.

V stanovisku VÚVH bolo konštatované i nasledovné:

- z hľadiska posúdenia potenciálnej environmentálnej škody je rozhodujúci negatívny dopad odkaliska Poša vo vzťahu k hlavným kontaminantom – najmä arzén (AS), nikel (Ni), zinok (Zn);
- vo vzťahu k environmentálnej škode na vode je hlavným problémom práve znečistenie arzénom;

- k významnému znečisteniu podzemných a povrchových vôd a dnových sedimentov došlo v období 1996 – 2004, keď spoločnosť Chemko, a. s., Strážske, resp. Energetika, s. r. o., Strážske v teplárni začala využívať odlišné palivo (hnedé uhlie z Novák) s vyšším obsahom arzénu v popolčeku, ktorý sa za priaznivých klimatických podmienok (vysoké zrážky) a redukčných podmienok vylúhoval z odkaliska a vyplavoval cez výtok do povrchového toku potoka Kyjov [...]

- činnosť spoločnosti TP2, s. r. o., /od roku 2008, teda v čase účinnosti zákona o EŠ v zmysle § 1 ods. 2 písm. a) tohto zákona/, ktorá výrazne obmedzila produkciu ukladania popolčiekov s nebezpečnými kontaminantmi na odkalisko (najmä arzénom), síce znížila tieto emisie [...] a príspevom činnosti prevádzky ČOV v ďalšom období [...] trvalo prispieva aj naďalej k znečisteniu povrchových vôd, dnových sedimentov potoka Kyjov a následne (sekundárne) aj priesakom zrážok [...] sa toto znečistenie dostáva do podzemných vôd.

- toto znečistenie predstavuje v zmysle § 2 ods. 1 písm. b) zákona o EŠ bezprostrednú hrozbu environmentálnej škody na vode (najmä z hľadiska znečistenia povrchovej vody a dnových sedimentov arzénom). Preto je nevyhnutné zabezpečiť vykonanie preventívnych opatrení na elimináciu bezprostrednej hrozby environmentálnej škody a minimalizáciu jej negatívnych účinkov (napr. intenzívnejšie a cielené monitorovanie, posúdenie ČOV a stanovenie podmienok pre zamedzenie, resp. zníženie výluhov kontaminantov z odkaliska, sprísnenie limitov pre vypúšťanie a pod.)

- nepriaznivé účinky činnosti spoločnosti TP2, s. r. o., Strážske súvisiace s prevádzkou odkaliska majú lokálny charakter viazaný na povodie potoka Kyjov (plocha 6,97 km²). V súčasnosti nemajú širší a významný dopad na kvalitu povrchovej vody (Ondava) v dôsledku riadenia (bezmenné prítoky potoka Kyjov, prietok Ondavy) a ani na kvalitu podzemnej vody (vo vzťahu k ploche územia s dopadom nepriaznivých účinkov – cca 0,3 % s prevahou slabo priepustných hydrogeologických komplexov), nakoľko sa neprejavili zhoršením stavu dotknutých útvarov povrchových a podzemných vôd.

V zmysle vyššie uvedených obstaraných podkladov ako i na základe právneho názoru MŽP SR - SG, vyjadreného v rozhodnutí o odvolaní z roku 2020, Okresný úrad Prešov konštatuje, že znečistenie životného prostredia spôsobené odkaliskom Poša, ktoré vzniklo do 31. 08. 2007 (výrazné bolo napr. v rokoch 1996 – 2004), považuje za environmentálnu záťaž a následné znečisťovanie územia od 01. 09. 2007, ktoré samo už nemá intenzitu spôsobilú na vznik environmentálnej záťaže, považuje za znečisťovanie z prevádzky odkaliska Poša, ktoré sa riadi zákonom o EŠ. Z tohto dôvodu sa toto konanie o určení povinnej osoby podľa zákona o EZ vzťahuje len na obdobie od začatia znečisťovania životného prostredia prevádzkou odkaliska Poša do 31. 08. 2007.

Tento názor Okresného úradu Prešov je v súlade s názorom MŽP SR - SG vyjadreného v rozhodnutí o odvolaní z 23. 04. 2020:

- „činnosti, prípadne ich dopad na zložky životného prostredia po tomto dátume (01. 09. 2007) už nie je možné posudzovať ako environmentálnu záťaž a teda dôsledky povolených činností podľa osobitných predpisov na odkalisku Poša v období od 01. 09. 2007 nemôžu byť predmetom určovania povinnej osoby za environmentálnu záťaž podľa zákona č. 409/2011 Z. z., resp. nie je možné uplatňovať zákon č. 409/2011 Z. z. a súčasne zákon č. 359/2007 Z. z. na tú istú činnosť a pre tú istú osobu – fyzickú osobu podnikateľa alebo právnickú osobu“
a „správny orgán v novom konaní musí zisťovať povinnú osobu zodpovednú za znečistenie, ktoré vzniklo v dôsledku činností na odkalisku do 01. 09. 2007“.

3. 3.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a b) zákona o EZ je pôvodcom každý, kto svojou činnosťou spôsobil environmentálnu záťaž, okrem prípadov, ak

- a) sa štát zaviazal sanovať environmentálnu záťaž na základe zmluvy uzatvorenej pred účinnosťou tohto zákona alebo na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky alebo
- b) environmentálna záťaž vznikla v dôsledku ukladania odpadov, ktoré bolo v súlade s právoplatným povolením.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o EZ ak pôvodca zanikol alebo zomrel, okresný úrad v sídle kraja určí rozhodnutím za povinnú osobu právneho nástupcu pôvodcu.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o EZ ak pôvodca nie je známy alebo ak nemožno určiť povinnú osobu podľa odseku 1, okresný úrad v sídle kraja určí za povinnú osobu vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o EZ za povinnú osobu nemožno určiť osobu, u ktorej sa preukáže, že:

- a) vo vzťahu k environmentálnej záťaži boli vynaložené finančné prostriedky určené v zmluve uzatvorenej podľa osobitného predpisu⁶⁾ na zlepšenie stavu zložiek životného prostredia; vynaložené finančné prostriedky sa preukazujú dokumentáciou⁷⁾ o zlepšení stavu zložiek životného prostredia,
- b) vo vzťahu k environmentálnej záťaži boli splnené všetky záväzky⁸⁾ na zlepšenie stavu zložiek životného prostredia; splnené záväzky sa preukazujú dokumentáciou o zlepšení stavu zložiek životného prostredia,
- c) štát sa zaviazal sanovať environmentálnu záťaž na základe zmluvy uzatvorenej pred účinnosťou tohto zákona alebo na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky alebo
- d) environmentálna záťaž vznikla v dôsledku ukladania odpadov, ktoré bolo v súlade s právoplatným povolením.

Okresný úrad Prešov na základe podkladov obstaraných v konaní o určení povinnej osoby od roku 2013, konštatuje, že v období, na ktoré sa správne konanie o určení povinnej osoby vzťahuje (od 1983 do 31. 08. 2007), predmetná environmentálna záťaž, ktorej zdrojom je odkalisko Poša, vznikala postupne, a to vplyvom činnosti podniku Chemko, n. p., Strážske transformovaného v roku 1990 na podnik Chemko, š. p., Strážske (ako prvotného pôvodcu environmentálnej záťaže) ako i vplyvom činnosti vtedajšej spoločnosti Chemko, a. s., Strážske, ktorá sa v rámci privatizácie v roku 1996 stala právnym nástupcom štátneho podniku (z hľadiska obchodno – právneho) ako i právnym nástupcom prvotného pôvodcu environmentálnej záťaže, pričom však táto spoločnosť bola zároveň v časovej línii vzniku environmentálnej záťaže ďalším (druhým) pôvodcom.

Rozhodnutím Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR č. 351, spis č. KM – 211/95 zo dňa 23. 06. 1995 o privatizácii podľa § 10 ods. 2 a 8 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov bola schválená privatizácia podniku Chemko, š. p., Strážske (IČO 00152897).

Rozhodnutím Prezídia Fondu národného majetku SR (ďalej len „FNM“) 53/XXXXIII/1996 zo dňa 29. 02. 1996 bol schválený privatizačný projekt podniku Chemko, š. p., Strážske.

V rozsahu schváleného privatizačného projektu podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov prechádzajú práva a povinnosti na nový subjekt.

Spoločnosť „Chemko, a. s., so sídlom v Strážskom“ (IČO: 31724582) bola založená zakladateľskou listinou zo dňa 21. 03. 1996 (ďalej v zmysle vyššie ustálenej skratky „Chemko, a. s., Strážske“) v súlade s § 172 a násl. úst. zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) a do Obchodného registra SR bola zapísaná dňa 01. 04. 1996.

Na Chemko, a. s., Strážske prešli práva a záväzky štátneho podniku v rozsahu privatizačného projektu (reg. č. 372). Týmto úkonom prešli práva a záväzky na spoločnosť Chemko, a. s., Strážske i vo vzťahu k vodnej stavbe – odkalisko Poša a k pozemkom, na ktorých sa táto stavba nachádza.

Spoločnosť Chemko, a. s., Strážske vstúpila do likvidácie 10. 04. 2009 čím prišlo k zmene jej názvu na Chemko, a. s., Strážske v likvidácii.

Chemko, a. s., Strážske v likvidácii (IČO: 31724582) je v zmysle uznesenia Okresného súdu Bratislava č. 8K/57/2018-231 zo dňa 11. 02. 2019 (právoplatné dňa 21. 05. 2019 a vykonateľné dňa 20. 02. 2019) v konkurze. Jeho posledným správcom konkurznej podstaty je od 03. 03. 2022 Insolvenčná a poradenská, k. s., Sitnianska 1, 851 07 Bratislava.

Podľa § 10a ods. h) zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.92/1991“) rozhodnutie o privatizácii podniku obsahuje prípadnú skutočnosť, že fond uzatvorí na základe rozhodnutia vlády s nadobúdateľom zmluvu o úhrade nákladov vynaložených na vysporiadanie ekologických záväzkov vzniknutých pred privatizáciou“

Text vyššie uvedeného rozhodnutia FNM zo dňa 29. 02. 1996 neobsahuje skutočnosť o tom, že by FNM mal uzatvoriť zmluva so spoločnosťou Chemko, a. s., Strážske o úhrade nákladov vynaložených na vysporiadanie ekologických záväzkov vzniknutých pred privatizáciou podniku Chemko, š. p., Strážske.

Okresný úrad Prešov si v konaní zaobstaral i časť privatizačného projektu vypracovaného v septembri 1992, v ktorom sú uvedené záväzky podniku z hľadiska ochrany životného prostredia (príloha č.3 privatizačného projektu). Táto časť má názov „Chemko, štátny podnik, 072 22 Strážske, Záväzky podniku z hľadiska ochrany životného prostredia, príloha č. 3; Strážske, september 1992“. /Doplnok vypracovaný v zmysle pripomienok vyjadrenia OÚ ŽP Košice – vidiek a vyjadrenia OÚ ŽP Poprad a podpísaný riaditeľom podniku Chemko, š. p., Strážske/. Okresný úrad Prešov z uvedených podkladov obstaraných v konaní ani z ostatných obstaraných častí privatizačného projektu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by boli pre právneho nástupcu pôvodcu environmentálnej záťaže liberačným dôvodom na uplatnenie ustanovenia podľa § 4 ods. 4 písm. a) - c) zákona o EZ.

Okresný úrad Prešov pri skúmaní liberačných dôvodov pre pôvodcu - § 3 ods. 1 písm. b) zákona o EZ a obdobného liberačného dôvodu pre povinnú osobu podľa § 4 ods. 4 písm. d) zákona o EZ dospel k nasledovnému.

Environmentálna záťaž, ktorej zdrojom je odkalisko Poša vznikala prienikom kontaminantov z odkaliska do jeho okolia – do horninového prostredia, podzemnej vody a pôdy z dôvodu vypúšťania odpadovej vody z odkalisko Poša, ktorá obsahovala viacero kontaminantov. Výstavba odkaliska ako vodnej stavby bola povolená rozhodnutím orgánu štátnej správy v roku 1977 a do trvalej prevádzky bolo odkalisko dané v roku 1983. Vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša do recipientu Ondava cez potok Kyjov bolo podniku Chemko, n. p., Strážske povolované zrejme už od roku 1980.

Okresný úrad Prešov vo vzťahu k liberačnému dôvodu uvedenému v § 3 ods. 1 písm. b) a v § 4 ods. 4 písm. d) zákona o EZ má za to, že tento liberačný dôvod je viazaný na činnosť „ukladanie odpadov“ t. j. na činnosť, ktorá je povoloovaná podľa zákona o odpadoch. V tomto správnom konaní ide o znečistenie spôsobené „vypúšťaním odpadových vôd z vodnej stavby – odkalisko Poša“. Povolenie na vypúšťanie odpadových vôd a povolenie výstavby vodnej stavby sa riadia vodným zákonom a nie zákonom o odpadoch.

V čase uvedenia odkaliska do trvalej prevádzky neplatil žiadny zákon o odpadoch. Prvý zákon o odpadoch bol schválený v roku 1991.

Aktuálne je platný zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a podľa § 3 písm. e) zákona o odpadoch „*ak osobitné predpisy neustanovujú inak, vzťahuje sa aj na nakladanie s odpadovými vodami a osobitnými vodami*“.

Ustanovenie § 21 vodného zákona, ako osobitného predpisu, upravuje nakladanie s vodami na ich osobitné využívanie. Podľa § 21 ods. 1 písm. c) vodného zákona „*povolenie na osobitné užívanie vôd je potrebné, ak nejde o používanie vôd podľa §18 až 20, na vypúšťanie odpadových vôd, osobitných vôd alebo geotermálnych vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd*“.

Na základe uvedeného je zrejmé, že vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd (ako je tomu v prípade odkaliska Poša) je pod dikciou vodného zákona a toto nakladanie s odpadovými vodami nie je možné považovať za „ukladanie odpadu“.

V zmysle uvedené Okresný úrad Prešov konštatuje, že liberačný dôvod podľa § 3 ods.1 písm. b) a § 4 ods.4 písm. d) zákona o EZ nie je možné v tomto konkrétnom prípade aplikovať a je teda bezpredmetné sa ním zaoberať.

Ako doplnenie k tejto problematike Okresný úrad Prešov uvádza, že v rámci podkladov, ktoré má v tomto konaní k dispozícii, je okrem iných i rozhodnutie orgánu štátnej vodnej správy – Okresného národného výboru vo Vranove nad Topľou, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. Poľ.434/88-Ing.Ku z 02. 06. 1988 (právoplatné 27. 06. 1988) o uložení pokuty podľa nariadenia vlády č. 31/1975 Zb. za porušenie na úseku vodného hospodárstva. Uvedeným rozhodnutím uložil orgán štátnej vodnej správy podniku Chemko, n. p., Strážske pokutu vo výške 45 628,- Kčs za nedovolené vypúšťanie odpadových vôd z odkaliska Poša cez potok Kyjov do recipientu Ondava v rozpore so stanovenými limitmi rozhodnutia VsKNV Košice-vidiek č. 379/86-Vu z 03. 03. 1988. Chemko, n. p., Strážske v konaní pri prejednávaní návrhu pokuty uviedlo – „Chemko, n. p., nie je schopný dodržiavať určené limity znečistenia bez podstatného zníženia objemu výroby. Žiadosť o udelenie vládnej výnimky podal podnik včas, to znamená, že postih je podniku uložený za to, že jeho žiadosť nebola doposiaľ vybavená.“

Z uvedeného vyplýva, že tento pôvodca environmentálnej záťaže nedodržiaval právne predpisy na úseku štátnej vodnej správy v súvislosti s vypúšťaním odpadovej vody z vodnej stavby – odkaliska Poša.

3. 4.

Podľa § 4 ods.3 zákona o EZ ak pôvodca nie je známy alebo ak nemožno určiť povinnú osobu podľa odseku 1, okresný úrad v sídle kraja určí za povinnú osobu vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž.

Okresný úrad Prešov v konaní po zrušení prvotného rozhodnutia o určení PO, najmä z dôvodu námietok uplatnených spoločnosťou TP2 (list zo dňa 07. 04. 2022) a aktuálnym Správcom KP (list zo dňa 30. 04. 2022) zisťoval, či právnická osoba v likvidácii/konkurze, môže byť určená za povinnú osobu v zmysle zákona o EZ, od ktorej sa vyžaduje plnenie environmentálnych povinností v zmysle zákona o EZ.

K tejto problematike si Okresný úrad Prešov, ako už bolo spomenuté vyššie v tomto rozhodnutí, vyžiadal stanovisko MS SR. MS SR vo svojom liste (č. 19385/2022/162 zo dňa 19. 08. 2022) všeobecne k dopytovanej problematike právneho subjektu v likvidácii/konkurze okrem iného vyslovilo (všeobecný) názor, a to nasledovne - „dlžníkovi (resp. úpadcovi)

vyhlásením konkurzu na jeho majetok nezaniká spôsobilosť na práva a povinnosti. Je pravdou, že úpadca po vyhlásení konkurzu je obmedzený v určitých právnych úkonoch (napr. právo nakladať so svojim majetkom), avšak úpadcovi zostáva zachovaná právna subjektivita“.

Okresný úrad Prešov pri ďalšom skúmaní tejto problematiky dospel k názoru, že v ustanovení § 4 ods. 3 zákona o EZ uvedené spojenie „*ak nemožno určiť povinnú osobu podľa odseku 1*“ smeruje skôr k situácii, že právny nástupca tak ako pôvodca už zanikol a teda pôvodca nemá aktuálne právneho nástupcu. V tomto konkrétnom konaní má prvotný pôvodca environmentálnej záťaže – štátny podnik Chemko, š. p., Strážske, ktorý sa transformoval zo štátneho podniku, právneho nástupcu. Je ním spoločnosť Chemko, a. s., Strážske v likvidácii. Táto spoločnosť k dnešnému dňu existuje, má právnu subjektivitu. Vstup spoločnosti do likvidácie je dobrovoľným rozpredávaním majetku, a preto by nemalo zmysel, vynechať z uloženia povinností podľa zákona o EZ osobu, ktorá dobrovoľne vstúpila do likvidácie. Pri subjekte, ktorý je už v konkurze, sa síce nedá predpokladať, či dokáže plniť záväzky/povinnosti, ktoré vyplývajú povinnej osobe zo zákona o EZ, avšak ani takýto stav subjektu v konkurze neznamená to, že by malo byť upustené od uloženia povinností takémuto subjektu, ktorý má stále právnu subjektivitu.

Na základe skutočnosti, že právny nástupca pôvodcu je známy, existuje a má právnu subjektivitu, ako i z dôvodu, že na právneho nástupcu nie je možné uplatniť žiadny liberačný dôvod podľa § 4 ods.4 zákona o EZ, Okresný úrad Prešov v tomto konaní určil za povinnú osobu Chemko, a. s., Strážske v likvidácii (IČO 31724 582), ktorá je v konkurze, a v postupnosti krokov pri určovaní povinnej osoby za environmentálnu záťaž podľa § 4 ods. 3 zákona o EZ nebol dôvod zaoberať sa vlastníckmi nehnuteľnosťami, na ktorých sa predmetná environmentálna záťaž nachádza.

4. Vyhodnotenie doručených stanovísk/vyjadrení účastníkov konania.

4. 1.

Dňa 14. 03. 2022 bolo Okresnému úradu doručené podanie účastníka konania - PhDr. **Mariána Čintalu**, Poša 31, 09421 Nižný Hrabovec, zo dňa 03. 03. 2022., ktorý je vlastníkom pozemkov v k. ú. Poša, a to parciel KN E č. 269, 261 – LV 983; KN E č. 270 – LV 981; KN E č. 271 – LV 981; KN E č. 273 – LV 954; KN E č. 274 – LV 953 a KN E č. 262 - LV 1120. Uvedené parcely sa nachádzajú v území, ktoré je vymedzené ako EZ Poša – odkalisko. Konkrétne na častiach uvedených parciel sa nachádza časť telesa odkaliska.

P. Čintala vo svojom podaní poukazuje na potrebu (uvedené v skrátenej znení) riešiť i „environmentálne zaťaženie súkromných pozemkov, ktoré sa nachádzajú pod odkaliskom Poša“. Poukazuje na to, že plocha odkaliska je v skutočnosti väčšia ako pôvodne mala byť, a tým, že sa nachádza odkalisko i na jeho pozemkoch, je mu „upreté právo na ich plnohodnotné využitie a zhodnotenie“. Poukazuje i na to, že tieto pozemky v minulosti „prevzal Štátny majetok“, že „nikdy nedostali žiadne finančné odškodnenie za majetkovú ujmu“ a že v roku 2020 bolo na týchto parcelách „zriadené vecné bremeno, bez upozornenie“ a jeho súhlasu. V prílohe svojho podania doložil i kópiu žiadosti zo dňa 15. 05. 2020, ktorou požiadal TP2, s. r. o., o primeranú finančnú náhradu.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov konštatuje, že v tomto konaní, ktoré je konaním o určení povinnej osoby za EZ Poša – odkalisko v zmysle zákona o EZ, nie je možné riešiť odškodnenia dotknutých vlastníkov v súvislosti s existenciou vodnej stavby – odkalisko Poša. Okresný úrad Prešov ako orgán konajúci podľa zákona o EZ nemá ani kompetenciu riešiť odškodnenie vlastníkov pozemkov pod odkaliskom Poša. Svoje prípadné nároky na odškodné alebo iné finančné

vyrovnanie si musia vlastníci dotknutých pozemkov riešiť v intenciách iných zákonov resp. súdnou cestou.

4. 2.

Dňa 07. 04. 2022 bolo Okresnému úradu doručené podanie účastníka konania - **spoločnosti TP2** zo dňa 07. 04. 2022.

Spoločnosť TP2 je vlastníkom viacerých parciel nachádzajúcich sa v území, ktoré je vymedzené ako EZ Poša – odkalisko a je zároveň i prevádzkovateľom vodnej stavby odkalisko Poša.

TP2 vo svojom podaní uvádza viaceré skutočnosti, ktoré už uviedla vo svojich viacerých predchádzajúcich vyjadreniach doručených Okresnému úradu Prešov v priebehu prvej fázy tohto správneho konania t. j. do doby vydania prvotného rozhodnutia o určení PO ako i uvedených v odvolaní voči prvotnému rozhodnutiu o určení PO (podanom cestou svojho splnomocneného zástupcu – spoločnosti Krechňák & Associates, s. r. o., Bratislava; IČO: 36861286). Týmito pripomienkami a námietkami sa už Okresný úrad Prešov zaoberal a následne sa nimi zaoberal i odvolací orgán v odôvodnení rozhodnutia o odvolaní zo dňa 23. 03. 2020.

V podaní zo dňa 07. 04. 2022 spoločnosť TP2 (uvedené v skrátenom znení) poukázala najmä:

- na problematiku zákonom o EZ stanovenej postupnosti pri určovaní povinnej osoby; t. j., že v súvislosti s odstránením EZ má preto prioritne ako prvý túto povinnosť plniť pôvodca a len ak pôvodca zanikol alebo nie je známy, prioritne je určenou povinnou osobou právny nástupca pôvodcu; právny nástupca pôvodcu je v tomto prípade známy a v hierarchii postupnosti pri určovaní povinnej osoby je možné vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej sa environmentálna záťaž nachádza, určiť až vtedy, ak nie je možné určiť právneho nástupcu pôvodcu;
- na problematiku určenia povinnej osoby, ktorou je právny nástupca pôvodcu, t. j. Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, ktorá je v súčasnosti v konkurze. TP2 rozporuje názor Okresného úradu Prešov vyjadrený v prvotnom rozhodnutí o určení PO z 22. 11. 2019 ako i rovnaký názor MŽP SR vyjadrený v rozhodnutí o odvolaní, ktorým oba správne orgány konštatovali, že subjekt v likvidácii/konkurze nie je možné určiť ako povinnú osobu. TP2 naďalej trvá na svojom názore, že subjekt, ktorý je v likvidácii/konkurze je naďalej subjektom práv a povinností v zmysle platného právneho priadku SR a preto je možné (a zákonom uložené) určiť ho za povinnú osobu v zmysle § 4 ods. 1 zákona o EZ, pretože iné tvrdenie nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia zákona. Princíp legality, teda ústavnej povinnosti správneho orgánu postupovať v konaní výlučne podľa zákona, vylučuje možnosť, aby správny orgán uplatňoval zákon spôsobom, ktorý je v rozpore s jeho gramatickým, autentickým a teleologickým výkladom a ktorý v zákone nemá žiadnu oporu.
- problematiku liberačných dôvodov podľa § 4 ods. 5 zákona OPaK vo vzťahu k TP2 ako k vlastníkovi odkaliska Poša resp. pozemkov, ktoré sú súčasťou environmentálnej záťaže.

Záverom TP2 skonštatovala, že na základe všetkých uvedených skutočností má za to, že spoločnosť TP2 nie je možné určiť za povinnú osobu za environmentálnu záťaž v zmysle § 4 zákona o EZ.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov sa v novom konaní zaoberal okrem iného i názorom MŽP SR vyjadreného v rozhodnutí o odvolaní, ktorý vo svojom liste zo dňa 07. 04. 2022 zásadne rozporuje spoločnosť TP2, a to možnosť/či nemožnosť určiť subjekt v likvidácii/konkurze za povinnú osobu za environmentálnu záťaž. Za týmto účelom si Okresný úrad Prešov obstaral nové podklady (spomenuté vyššie v texte odôvodnenia – časť 3.4.). Okresný úrad Prešov má za to, že subjekt v likvidácii/konkurze je možné určiť za povinnú osobu za environmentálnu záťaž a pritom vychádzal tiež i zo skutočnosti, že žiadny právny predpis neustanovuje, že by to tak nemohlo byť. Tento názor vyjadril Okresný úrad Prešov i výrokom rozhodnutia.

Vyhodnotenie ostatných tvrdení a názorov TP2 uvedených v podaní zo 07. 04. 2022 Okresný úrad Prešov nepovažuje za potrebné vykonať, a to vzhľadom k tomu, že tieto tiež nie sú v rozpore s právnym názorom Okresného úradu Prešov.

4. 3.

Dňa 09. 05. 2022 bolo Okresnému úradu doručené spoločné podanie účastníkov konania - **obcí Nižný Hrušov, Poša a Nižný Hrabovec** zo dňa 09. 04. 2022.

Okresný úrad Prešov konštatuje, že všetky tieto tri obce sú účastníkmi konania. Dôvodom je skutočnosť, že plocha environmentálnej záťaže – EZ Poša – odkalisko sa podľa jej plošného vymedzenia nachádza v katastrálnych územiach Nižný Hrušov, Poša a Nižný Hrabovec.

Obce vo svojom obsiahlom podaní (uvedené nižšie v texte v podstatne skrátrenom znení) uvádzajú viacerú skutočnosť, ktoré sa vzťahujú k prevádzke odkaliska Poša.

i) Obce v prílohe svojho podania doručili nové podklady - historické dokumenty, ktoré boli uložené v štátnom archíve vo Vranove nad Topľou a ktoré sa týkali prevádzky podniku Chemko, n. p., Strážske. Tieto priložené podklady obsahujú informácie o činnosti podniku Chemko, n. p., Strážske, ako napr.:

- národný podnik vyvážal odpadové vody do odkaliska Poša už v roku 1980 a podnik neurobil žiadne z uložených opatrení, aby sa zamedzilo odtoku znečistených vôd z odkaliska,

- národný podnik nedodržiaval limity určené vodohospodárskym orgánom, za čo mu bola uložená pokuta, a toto nedodržiavanie obhajoval svojou žiadosťou o udelenie vládnej výnimky, na ktorej sú limity postavené tak, aby inšpekčné orgány nemohli konštatovať porušenie zákona. Obce sú toho názoru, že „je teda zrejmá zodpovednosť štátu za odkalisko už od momentu povolenia, realizácie a kolaudácie tejto stavby“.

Medzi prílohami bol i list Okresného úradu pre životné prostredie Vranov nad Topľou, úseku vodného hospodárstva z roku 1994 adresovaný Okresnému úradu pre životné prostredie Košice - vidiek, oddeleniu vodného hospodárstva nazvaný ako „podnet na zrušenie „B“ časti rozhodnutia OÚ pre životné prostredie Košice-vidiek č. ŽP – 110/92-Vn z 16.04.1992“. Obsah tohto listu obce veľmi podrobne citovali vo svojom podaní; obsah listu poukazoval na pochybenia štátnych orgánov pri povoľovaní a prevádzke odkaliska Poša.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov má v tomto konaní z úradnej činnosti k dispozícii rozhodnutie o pokute, vydané Okresným národným výborom vo Vranove nad Topľou, odborom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva číslo Poľ.434/88-Ing.Ku z 02. 06. 1988 (právoplatné 27. 06. 1988) a má tiež k dispozícii následne vydané Uznesenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č.4/1989 zo 04. 01. 1989, ktorým bolo v súlade s § 23 ods. 3 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách umožnené vypúšťanie odpadových vôd zo závodných kanalizácií organizácií Ministerstva priemyslu SSR odchyľne od stanovených ukazovateľov prípustného znečistenia na dobu a za podmienok uvedených v prílohách 1 a 2 tohto uznesenia (uznesenie sa vzťahovalo i na Chemko, n. p., Strážske a vypúšťanie odpadových vôd do recipientu Ondava). Uvedené podklady sú spomenuté i vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia a Okresný úrad Prešov ich v tomto konaní pri určovaní povinnej osoby mal na zreteli.

Okresný úrad Prešov k podkladu doloženému obcami - list Okresného úradu pre životné prostredie Vranov nad Topľou, úseku vodného hospodárstva z roku 1994 konštatuje, že tvrdenia obsiahnuté v liste z roku 1994 nie je dnes možné zodpovedne preveriť a Okresný úrad Prešov ako konajúci orgán takúto kompetenciu ani nemá. Keďže predmetný list nie je rozhodnutím ani iným záväzným administratívnym aktom, nie je pre potreby tohto konania relevantný. Viaceré záväzné administratívne akty (rozhodnutia príslušných orgánov) spomínané v liste z roku 1994 má Okresný úrad Prešov k dispozícii a vychádza v tomto konaní i z ich obsahu. Okresný úrad Prešov nemá kompetenciu obsah záväzných aktov spochybňovať.

ii) Obce v ďalšej časti svojho podania žiadajú, aby v tomto konaní boli zohľadnené viaceré skutočnosti, a to:

- že odkalisko Poša bola v prevádzke už od roku 1980 a nie od roku 1983;
- že odkalisko Poša bola prevádzkovaná bez platných povolení od 31. 12. 2008 do 27. 03. 2012 na osobitné užívanie vôd;
- aby si Okresný úrad Prešov vyžiadal kompletne zápisnice z pracovných skupín SIŽP z roku 2021, týkajúcich sa riešenia mimoriadneho zhoršenia vôd v potoku Kyjov, ktoré dokazujú prepojenie ČOV – prevádzkovej spoločnosťou Ekologické služby s. r. o., Strážske s bagrovacou stanicou – prevádzkovanou spoločnosťou TP 2 a odkaliskom Poša - prevádzkovaným spoločnosťou TP2, ktoré je finálnou koncovkou pre uloženie popolčeka pochádzajúceho z činnosti TP2 a odpadových vôd pochádzajúcich z činnosti spoločnosti Ekologické služby s. r. o., Strážske s potokom Kyjov, do ktorého priamo vyteká „výluh z odpadov z odkaliska Poša“. Podľa názoru obcí pochybením štátu je skutočnosť, že spoločnosť TP2 resp. Ekologické služby, s. r. o., Strážske podnikali bez platného integrovaného povolenia v činnosti, ktorá má dopad na životné prostredie a zdravie občanov.
- že spoločnosť Ekologické služby s. r. o., Strážske do 31. 12. 2019 dovážala do čistiarenskeho komplexu nebezpečné odpady z územia SR na základe povolení Okresného úradu Michalovce, ktorý vydal povolenie na túto činnosť bez ohľadu na to, že táto spoločnosť nemala platné integrované povolenie na prevádzku ČOV. Vydané povolenia a nečinnosť SIŽP KE považujú obce za porušenie povinností štátu a teda za zodpovednosť štátu za činnosť odkaliska Poša a jeho vplyv na životné prostredie a zdravie ľudí.

Vyhodnotenie:

Pre toto konanie nie je podstatné, či činnosť odkaliska Poša začala v roku 1980 alebo v roku 1983. Okresný úrad Prešov má k dispozícii rozhodnutie orgánu štátnej vodnej správy z roku 1983, ktorým bolo odkalisko Poša dané do trvalej prevádzky – rozhodnutie Okresného národného výboru vo Vranove nad Topľou, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva číslo V/480/1983 zo 14. 6. 1983.

Vzhľadom k tomu, že toto konanie o určení povinnej osoby za EZ Poša - odkalisko sa vzťahuje len na obdobie do 31. 08. 2007, nie sú informácie o možnom porušení zákona pri prevádzkovaní samotného odkaliska Poša od 01. 09. 2007 resp. ČOV primárne dôležité pre toto konanie. Okresný úrad Prešov má v tomto konaní k dispozícii viacero podkladov týkajúcich sa prevádzkovania odkaliska Poša po roku 2017 od SIŽP ako orgánu štátnej vodnej správy a orgánu štátnej správy na úseku integrovaného povolenia. Medzi týmito podkladmi je i Záznam zo zasadnutia pracovnej skupiny pre riešenie mimoriadneho zhoršenia vôd (MZV) napísaný dňa 07. 04. 2021. Zo záznamu vyplýva, že pôvodcovi MZV – spoločnosti TP2 bolo uložené prestať vypúšťať odpadové vody z bagrovacej stanice do odkaliska Poša dňom 25. 01. 2021. Týmto dňom prišlo k zastaveniu aktívnej prevádzky odkaliska Poša a následne rozhodnutím SIŽP KE i k zastaveniu vypúšťania odpadových vôd z ČOV do odkaliska Poša cez bagrovaciu stanicu.

Okresný úrad Prešov všetky získané podklady a informácie z nich vyplývajúce súvisiace s odkaliskom Poša a vzťahujúce sa k obdobiu po 01. 09. 2007 vzal na vedomie.

iii) Obce vo svojom podaní sa zaoberali i výsledkami vyplývajúcimi zo Záverečnej správy z podrobného geologického prieskumu realizovaného v rokoch 2019-2020 ŠGÚDŠ.

Žiadali, aby Okresný úrad Prešov zohľadnil nedostatky, ktoré obce v tejto záverečnej správa resp. v realizovanom geologickom prieskume zistili. Za nedostatok považujú napr.:

- prieskum neriešil všetky zložky životného prostredia,
- autori nezohľadnili základné hydrologické skutočnosti,
- nesprávne bolo interpretované okolité geologické prostredie odkaliska.

Zásadne nesúhlasia s výsledkom hodnotenia environmentálnych a zdravotných rizík. Obce tiež spochybňujú niektoré alternatívy navrhutej sanácie environmentálnej záťaže a odhad potrebných finančných prostriedkov. Obce konštatujú, že viaceré chyby, ktoré sa stali pri prevádzkovaní odkaliska Poša, boli spôsobené práve pochybeniami orgánov štátnej správy resp. štátu.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov nemá dôvod spochybňovať výsledky z podrobného geologického prieskumu EZ Poša – odkalisko. Záverečná správa z tohto prieskumu spolu s analýzou rizík bola vypracovaná vedeckovýskumným ústavom vykonávajúcim štátnu geologickú službu a záverečná správa bola prerokovaná na 65. zasadnutí Komisie pre posudzovanie a schvaľovanie záverečných správ s analýzou rizika znečisteného územia dňa 24. 11. 2020 a následne výsledky tejto správy spolu s analýzou rizík boli schválené rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR č. sp. 6106/2021-5.2, č. záznamu 3580/2021 z 13. 12. 2021.

4. 4.

Dňa 02. 05. 2022 bolo Okresnému úradu doručené podanie účastníka konania - **spoločnosti Chemko, a. s., Strážske v likvidácii (ďalej tiež i „Úpadca“) v zastúpení správcu konkurznej podstaty – Insolvenčná a poradenská, k. s., Sitnianska 1, 851 07 Bratislava; IČO: 51426226** zo dňa 30. 04. 2022.

V predmetnom podaní zo dňa 30. 04. 2022 Správca KP vyjadruje svoj právny názor k problematike pôvodcu environmentálnej záťaže, k problematike právneho nástupníctva úpadcu a k problematike určenia právneho nástupcu, ktorý je v likvidácii/konkurze, za povinnú osobu v zmysle zákona o EZ.

i) Správca KP konštatuje, že zákon o EZ upravuje postup ako určiť osobu zodpovednú za EZ, pričom je nevyhnutné dodržať stanovenú následnosť (pôvodca – právny nástupca – vlastník nehnuteľnosti, na ktorej sa environmentálna záťaž nachádza).

Správca KP poukazuje na text rozhodnutia o odvolaní zo dňa 23. 04. 2020, ktorý hovorí o vzniku predmetnej EZ Poša – odkalisko nasledovne „vznikala postupne činnosťou národného podniku Chemka Strážske, štátneho podniku Chemka Strážske, ako aj činnosťou spoločnosti Chemko Strážske, a. s.“. V nadväznosti na toto tvrdenie MŽP SR – SG uvádza „Ak by sme vychádzali z toho, že uvedené tvrdenie MŽP SR je správne, tzn. že EZ Poša vznikla aj činnosťou Úpadcu, tak podľa § 3 zákona o EZ je Úpadca jedným z pôvodcov. Z dôvodu, že zákon o EZ obsahuje hierarchiu pri určovaní povinnej osoby, tak potom, ak je Úpadca pôvodcom, nemôže byť súčasne určený za povinnú osobu z titulu právneho nástupníctva. Zároveň, ak je pôvodca známy a existuje, za povinnú osobu nemôže byť určený vlastník nehnuteľnosti, na ktorej sa EZ Poša nachádza“.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov má za to, že v tomto konkrétnom prípade, ktorý je špecifickým prípadom, kedy právnym nástupcom štátneho podniku Chemko Strážske /ktorému predchádzala právna forma – národného podniku/, ako prvotného pôvodcu EZ, sa stala spoločnosť Chemko, a. s., Strážske, ktorá t. č. existuje a ktorej činnosťou následne pokračovala tvorba environmentálnej záťaže – EZ Poša – odkalisko, môže byť v sledovanej časovej línii, rozdelenej v tomto konaní do dvoch úsekov, určená spoločnosť Chemko a. s., Strážske v likvidácii i ako právny nástupca pôvodcu EZ a tiež ako pôvodca EZ. Takéto určenie spoločnosti Chemko, a. s., Strážske v likvidácii nie je v rozpore s cieľom a účelom zákona o EZ.

ii) Správca KP konštatuje tiež, odvolávajúc sa na ustanovenie § 2 zákona č. 92/1991 Zb. (Privatizačný zákon) a ustanovenie § 3 ods. t) geologického zákona, že Úpadca nemôže byť určený za právneho nástupcu spoločnosti Chemko, š. p., Strážske a to z dôvodu, že „podľa všeobecnej právne teórie environmentálnu záťaž ako takú, nie je možné považovať za majetok, právo, inú majetkovú hodnotu alebo záväzok. Environmentálna záťaž nie je spôsobilá byť predmetom právnych úkonov, čo znamená, že nie je možné ju prevádzať, nadobúdať, resp. s ňou akokoľvek nakladať. Na základe právneho úkonu by bolo možné previesť prípadný záväzok, ktorý by vyplynul z existujúcej environmentálnej záťaže, napr. záväzok na jej odstránenie. Ak v čase právneho úkonu záväzok týkajúci sa environmentálnej záťaže neexistuje, tak ani nemôže byť zmluvou prevedený na tretiu osobu.“

„.....ak privatizačný projekt týkajúci sa prevodu majetku štátu z národného podniku Chemka Strážske, štátneho podniku na Úpadcu neobsahuje výpočet záväzkov podniku z hľadiska ochrany životného prostredia potvrdené príslušným orgánom štátnej správy pre životné prostredie, tak na Úpadcu neprešli žiadne záväzky týkajúce sa EZ Poša – odkalisko a ani nie je možné považovať ho za právneho nástupcu pôvodcu na účely zákona o EZ“.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov sa nestotožňuje s názorom Správca KP a konštatuje, že na základe obstaraných podkladov v tomto konaní a zároveň z pohľadu výkladu pojmu „právny nástupca pôvodcu environmentálnej záťaže“, v zmysle § 4 ods. 2 zákona o EZ, sa spoločnosť Chemko, a. s., Strážske stala v rámci privatizácie právny nástupcom štátneho podniku Chemko, š. p., Strážske a zároveň vlastníkom okrem iných nehnuteľností, i pozemkov KN C č. 542/2 k. ú. Poša a KN C č. 1260 k. ú. Nižný Hrušov a vodnej stavby na nich - odkaliska Poša. V zmysle účelu zákona o EZ je právny nástupcom pôvodcu každý, kto nadväzuje na činnosť pôvodného subjektu, ktorý je pôvodcom environmentálnej záťaže, prípadne na každého, kto profituje z činnosti podniku, ktorá v minulosti spôsobila environmentálnu záťaž. V privatizačnej zmluve mali byť uvedené všetky environmentálne záväzky, t. j. záväzok zabrániť znečisťovaniu zložiek životného prostredia, ku ktorým prevádzkou odkaliska Poša ako jednej z koncoviek výrobných procesov v priemyselnom areáli Chemko Strážske dochádzalo. To, že znečistenie územia spôsobované výrobnými procesmi v priemyselnom areáli Chemko Strážske nebolo v privatizačnej zmluve uvedené pod pomenovaním „environmentálna záťaž“, nemôže byť dôvodom nepovažovať Úpadcu v zmysle terminológie zákona o EZ, právny nástupcom pôvodcu environmentálnej záťaže.

iii) Správca KP rozporuje a nesúhlasí s názorom MŽP SR vyjadrenom na strane 20 rozhodnutia o odvolaní, z ktorého vyplýva záver, že ak právny nástupca pôvodcu environmentálnej záťaže existuje a je ním subjekt v likvidácii, s poukázaním na § 70 Obchodného zákonníka sú od spoločnosti v likvidácii záväzky týkajúce sa environmentálnej záťaže nevyhnutné.

Správca KP poukazuje na to, že ustanovenie § 4 ods. 4 zákon o EZ „neupravuje, že likvidácia alebo konkurz sú zákonnou prekážkou toho, aby konkrétny subjekt bol určený za povinnú osobu“ a orgán štátnej správy rozhodujúci o určení povinnej osoby musí aplikovať ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 zákona o EZ (taxatívny výpočet dôvodov, pre ktoré nemožno právneho nástupcu určiť za povinnú osobu). Správca KP je toho názoru, že “MŽP SR nesprávne právne posúdilo § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 zákona o EZ a na skutkový stav aplikovalo nesprávnu právnu normu (§ 70 Obchodného zákonníka)“.

Správca KP v závere svojho podania zo dňa 30. 04. 2022 konštatuje, že „...ak Úpadca bude určený či už za pôvodcu alebo povinnú osobu, tak s najväčšou pravdepodobnosťou záväzky týkajúce sa EZ Poša by skutočne boli nevyhnutné“.

Vyhodnotenie:

Okresný úrad Prešov sa stotožňuje s názorom Správcu KP v tom, že pri určovaní povinnej osoby je správny orgán povinný postupovať v súlade s účelom zákona o EZ a jeho ustanoveniami, podľa ktorých určenie právneho nástupcu pôvodcu EZ, ak tento je v likvidácii/v konkurze, nie je liberačným dôvodom v zmysle § 4 ods. 4 zákona o EZ. Tento názor je vyjadrený i výrokom tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti vid' i vyššie uvedený všeobecný názor MS SR, vyjadrený v jeho liste zo dňa 19. 08. 2022 k právnemu postaveniu subjektu v likvidácii/konkurze.

5. Záverečné zhrnutie

Okresný úrad Prešov v tomto novom konaní po zrušení prvotného rozhodnutia o určení PO (č. OU-PO-OSZP2-2019/000096-045/BE zo dňa 22. 11. 2019) po preskúmaní všetkých podkladov obstaraných alebo predložených v konaní od roku 2013, ako aj na základe všeobecne známych skutočností, resp. známych správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti a z jeho archívnych materiálov a po vysporiadaní sa s právnym názorom MŽP SR – SG vyjadrenom v rozhodnutí o odvolaní (č. sp. 5653/2020-5.2, ev. č. 19306/2020 zo dňa 23. 04. 2020; právoplatné dňa 16. 05. 2020), na základe relevantných podkladov dospel k záveru, že prvotný pôvodca EZ (národný podnik/štátny podnik) sa v období privatizácie transformoval a jeho právny nástupca (akciová spoločnosť) je známy, existuje a má právnú subjektivitu a zároveň v sledovanej časovej línii prispieval svojou činnosťou k tvorbe environmentálnej záťaže, čím je v postavení ďalšieho (druhého) pôvodcu EZ. Na právneho nástupcu pôvodcu EZ a ani na pôvodcu EZ nie je možné uplatniť žiadny liberačný dôvod, resp. jeden z liberačných dôvodov uvedený v § 3 ods.1 písm. b) a § 4 ods.4 písm. d) zákona o EZ je pre tento konkrétny prípad neaplikovateľný.

Tento záver je vyjadrený vo výroku rozhodnutia a je zdôvodnený v odôvodnení tohto rozhodnutia, najmä v jeho časti 3.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 3 písm. c) zákona o EZ rozhodnutie o určení povinnej osoby obsahuje aj lehotu na predloženie plánu prác. Ide o prípad, kedy je rozhodnutím povinná osoba určená, čo je i tento konkrétny prípad pre obdobie 1983 – 31. 03. 1996.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. b) zákona o EZ pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní predložiť okresnému úradu v sídle kraja na schválenie plán prác so strednou prioritou riešenia alebo s nízkou prioritou riešenia, ak ide o

- 1. pôvodcu, do piatich rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania podľa § 5 ods. 5, ak dôvodom zastavenia konania o určení povinnej osoby bolo preukázanie existencie pôvodcu,*
- 2. povinnú osobu, do piatich rokov, od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení povinnej osoby,*
- 3. príslušné ministerstvo, do piatich rokov odo dňa rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 7 alebo ods. 8.*

V súlade s uvedeným Okresný úrad Prešov konštatuje, že:

- podľa § 8 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o EZ určená povinná osoba na odstránenie EZ Poša – odkalisko (určená podľa časti A výroku rozhodnutia) má povinnosť predložiť plán prác na odstránenie environmentálnej záťaže v lehote do piatich rokov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia;
- podľa § 8 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona o EZ pôvodca EZ Poša – odkalisko (pôvodca za obdobie od 01. 04. 1996 do 31. 08. 2007) má povinnosť v lehote do piatich rokov od

nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým podľa časti B jeho výroku bolo zastavené konanie podľa § 5 ods. 5 zákona o EZ, predložiť plán prác na odstránenie environmentálnej záťaže.

Vzhľadom k tomu, že právny nástupca pôvodcu a pôvodca sú jednou osobou, musí spoločnosť Chemko, a. s., Strážske v likvidácii, Moskovská 13, 811 08 Bratislava, ktorá je v konkurze, plniť povinnosti, súvisiace s odstránením environmentálnej záťaže a vyplývajúce zo zákona o EZ, v celom rozsahu.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam Okresný úrad Prešov rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, podaním na Okresnom úrade Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Príloha:

Tabuľka – zoznam parciel podľa katastra nehnuteľností registra „C“ a „E“ plošne vymedzujúcich environmentálnu záťaž „VT(024)/Poša - odkalisko Chemka Strážske“

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL. M.
vedúci odboru

Toto rozhodnutie je účastníkom správneho konania doručované spôsobom verejnej vyhlášky podľa § 14 ods. 13 zákona o EZ v spojení s § 26 správneho poriadku. V súlade s ustanoveniami § 26 správneho poriadku musí byť zverejnené po dobu 15 dní na úradnej tabuli okresného úradu a podľa § 34 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov musí byť zverejnené i na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli /CUET/. Súčasne je rozhodnutie zverejnené i iným spôsobom, a to zverejnením na úradnej tabuli dotknutých obcí - Poša, Nižný Hrušov a Nižný Hrabovec. Posledný deň lehoty zverejnenia na úradnej tabuli okresného úradu je dňom doručenia tohto rozhodnutia.

Vyvesené dňa: 17. 01. 2024

Zvesené dňa:

Pečiatka a podpis:

Pečiatka a podpis:

Doručí sa:

účastníkom konania verejnou vyhláškou

Na vedomie (bez právnych účinkov doručenia):

- 1) TP 2, s. r. o., Priemyselná 720, 072 22 Strážske
- 2) Insolvenčná a poradenská, k. s., Sitnianska 1, 851 07 Bratislava
- 3) Obec Poša, 094 21 Nižný Hrabovec
- 4) Obec Nižný Hrabovec, 094 21 Nižný Hrabovec
- 5) Obec Nižný Hrušov, 094 22 Nižný Hrušov
- 6) Okresný úrad Vranov n/T, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. slobody 5, 093 01 Vranov n/T
- 7) SIŽP, Inšpektorát životného prostredia Košice, Rumanova 14, 040 53 Košice
- 8) MŽP SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. Ľ. Štúra 35/1, 812 35 Bratislava

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č. 85/2018 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12. marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia a náležitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu.

Údaje elektronického úradného dokumentu	
Názov:	[Rozhodnutie o určení povinnej osoby za environmentálnu záťaž VT(024)/ Poša-odkalisko Chemka Strážske (SK/EZ/VT/1030), - doručenie verejnou vyhláškou]
Identifikátor:	OU-PO-OSZP1-2024/000355-0007671/2024

Autorizácia elektronického úradného dokumentu	
Dokument autorizoval:	Miroslav Benko
Oprávnenie:	1109 Vedúci odboru okresného úradu
Zastúpená osoba:	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky SK IČO 00151866
Spôsob autorizácie:	kvalifikovaný elektronický podpis vyhotovený s použitím mandátneho certifikátu s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou
Deklarovaný dátum a čas autorizácie:	17.01.2024 13:02:38 časové pásmo +01:00
Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky:	17.01.2024 13:04:48 časové pásmo +01:00
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	OU-PO-OSZP1-2024/000355-0007671/2024

Autorizácia prílohy elektronického úradného dokumentu	
Dokument autorizoval:	Miroslav Benko
Oprávnenie:	Vedúci odboru okresného úradu
Zastúpená osoba:	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky SK IČO 00151866
Spôsob autorizácie:	kvalifikovaný elektronický podpis vyhotovený s použitím mandátneho certifikátu s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou
Deklarovaný dátum a čas autorizácie:	17.01.2024 13:02:48 časové pásmo +01:00
Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky:	17.01.2024 13:04:58 časové pásmo +01:00
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	OU-PO-OSZP1-2024/000355-0007671/2024-P001

Autorizácia prílohy elektronického úradného dokumentu

Dokument autorizoval: Miroslav Benko
Oprávnenie: Vedúci odboru okresného úradu
Zastúpená osoba: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
SK IČO 00151866
Spôsob autorizácie: kvalifikovaný elektronický podpis vyhotovený s použitím mandátneho certifikátu s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou
Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 17.01.2024 13:03:01 časové pásmo +01:00
Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 17.01.2024 13:05:02 časové pásmo +01:00
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:
OU-PO-OSZP1-2024/000355-0007671/2024-P002

Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii

Doložku vyhotovil: Ing. Martin Kovalčík, MBA
Funkcia alebo pracovné zaradenie: hlavný radca
Označenie orgánu verejnej moci: Okresný úrad Prešov
IČO: 00151866
Dátum vytvorenia doložky: 17.01.2024
Podpis a pečiatka:

